Lumea Satului

Revistă lunară de agricultură,
dezvoltare rurală și cultură tradițională

Anul XX • nr. 8 (445) • 1 – 31 august 2024 • 25 lei

www.lumeasatului.ro www.agro-business.ro lumeasatului

AGRO PARTNERS

IRIGAREA CU TAMBUR
Eficienta si durabila
Usor de utilizat
Fiabila si cu rezultate dovedite in camp de peste 52 ani!

SISTEME DE IRIGATII

BEINLICH

SISTEME DE IRIGATII

Beinlich®
EVERRAIN. EVERGREEN.

Sisteme de irigatii Beinlich - **fabricate in Germania, cu peste 52 ani de experienta**!
De ce sa alegi Beinlich?

- **Performanta dovedita**: sistemele Beinlich au trecut testul timpului, asigurand o distributie eficienta a apei;
- **Tehnologie inovatoare, calitate premium**: se adapteaza cu usurinta la diferite culturi si terenuri;
- **Portabile si puternice** la irigare, oriunde este nevoie.

Pentru oferta detaliata cu produsele comercializate, te asteptam la unul din sediile noastre.

NHR AGROPARTNERS / Telefon +40 21 300 79 06 / office@vait.ro
www.nhr.ro www.facebook.com/NHRAgropartners/

On into **new Fields!**

Munții noștri aur poartă...

…iar noi, mai gata să cerșim iarăși din poartă-n poartă.

Este zicerea la unison a unor bătrâni supărați poate pe… cine știe cine pentru viața lor din munte. Am luat-o ca atare încercând să le aflu durerea.

Nu o dată am bătut cărările munților noștri minunați și bogați, satele, din păcate cu oameni tot mai puțini, dar cu totul altfel, gata să-ți ofere nu doar binețe și un zâmbet, ci și masa, casa cât le treci pragul pentru a te simți… ca acasă.

Am stat adesea la povești cu tineri, câți mai sunt, dar și cu bătrânii satelor care nu tăgăduiesc în a povesti despre viața lor și a comunității din care fac parte, despre… viața la munte și oferta lui bogată, muncă și petreceri, biserică și școală, povești de taină de care nu te saturi niciodată.

După astfel de întâlniri pleci mai bogat spiritual și cultural decât poate după multe cursuri de specialitate. Viață trăită alături de cea a munților în liniște și pace. Viață trăită din ce a dat pământul, după cum spunea odată o bătrână trecută bine de centenar. Ce poate fi mai îmbietor și sănătos?!

„Românii stau pe un munte de aur pe care nu-l prețuiesc“ – îmi spuneau bătrânii cu pricina. Și au continuat: „Munții, pădurile, pajiștile, solurile cu tot ce se ascunde aici și, nu în ultimul rând oamenii, oamenii munților care știu a aprecia și exploata ce este mai bun în jurul lor, toate astea înseamă aur de care cei cu… pâinea și cuțitul nu au habar, nu știu a face ca bogăția asta aflată în cele 30% din suprafața țării reprezentată de munți să intre în buzunarele noastre, ale românilor.“

Nu poți să nu fii de acord cu spusele lor. Doar dacă te gândești la câte pot oferi pădurile, flora și fauna existentă aici, imensele suprafețe de pajiști – resurse regenerabile – pe care pot crește multe sute de mii de animale, să nu mai vorbim despre resursele minerale subterane, realizezi câtă bogăție există, care trebuie doar pusă în valoare, sigur, rațional, după reguli stricte.

Am zăbovit ceva vreme printre acești oameni minunați, cu simț critic, dar și cu umor, apoi mi-am văzut de ale mele.

Pașii m-au purtat pe alte și alte cărări de munte. Alți oameni, alte povești purtând farmecul zonei, dialectului, expresiilor specifice locului. Călcând munții pe toate cărările lor ți se dezvăluie adevărata față a vieții celor care încă mai stăruie să rămână frați codrului ori să-și ducă viața mai departe în locul în care le este obârșia. Sunt oameni cu rosturi bine închegate, dar și dintre cei cărora anii, puterea fizică și psihică nu le mai pot permite să ducă o viață normală.

Am întâlnit bătrâni cu nevoile specifice vârstei, dar și tineri dornici să inițieze mici afaceri în zonă.

Apoi, o fabrică de procesat lemn și o alta pentru lapte, o cooperativă a crescătorilor de vaci, printre principalele îndeletniciri ale muntenilor, magazine, școli, grădinițe, dispensare, cămine culturale. Semne că viața satului de munte are… viață cel puțin atât cât să se poată bucura de… aurul munților noștri.

Ion BANU

agroBUSINESS România
paginile 59-82

DIN SUMAR

3 Munții noștri aur poartă...

6-8 „Ziua Biodiversității Grâului“ la Iași, cu 400 de genotipuri

10-11 Robot agricol autonom prezentat de USV Iași

18-20 Atenție la gândacul ghebos *(Zabrus tenebrioides)*

28-31 Sistemele automate de monitorizare pot să ne ajute în detectarea timpurie a sfredelitorului porumbului

34-35 Măsuri pentru prevenirea antraxului la animale

36-38 Sfatul specialiștilor Cum îngrijim stupina la final de vară

39-41 Magiunul de Topoloveni, ambasador al României în afara granițelor

42-46 100 de ani de învățământ agricol la Fălticeni

52-53 Tainele misterioase din clepsidra labirintică a Marocului (I)

56-58 Opt beneficii și utilizări uimitoare ale petalelor de trandafir

CONSILIUL CONSULTATIV
pentru agricultură sustenabilă organizat sub auspiciile revistei Lumea Satului

- Prof. univ. Florin STĂNICĂ – USAMV București
- Prof. univ. Horia GROSU – USAMV București
- Dr. ing. Mihai COMAN – ICDP Pitești Mărăcineni
- Dr. ing. Pompiliu MUSTĂȚEA – dir. gen. INCDA Fundulea
- Dr. ing. Ion MARIAN – dir. gen. ICDVV Valea Călugărească
- Dr. ing. Costel VÂNĂTORU – dir. gen. Banca de Resurse Genetice Vegetale Buzău
- Dr. ing. Claudiu FRÂNC – Președinte Federația Crescătorilor de Bovine din România
- Dr. Adrian BALABAN – Președinte Asociația Medicilor Veterinari pentru Suine din România

Jurnaliștii publicației noastre sunt membri ai Asociației Presei Agricole din România – APAR, asociație afiliată ENAJ (The European Network of Agricultural Journalists) din 2013.

Lumea Satului

Editor general: Ion Banu – 0744.68.25.47
Redactor-şef: Bogdan Panţuru – 0770.69.12.41
Redactor corector: Oana Petre-Dascălu
Redactori: Anca Lăpușneanu, Laura Zmaranda
Colaboratori: Teofilia Banu, Daniel Botănoiu, Silviu Buculei, Andrei Oprea-Banu, Aurora Grigore, Beatrice Modiga, Vasile Popescu

Grafică & tehnoredactare:
Mariana Cismaru

Marketing, abonamente, difuzare:
Nicuşor Oprea-Banu: 0752.15.01.46; 0722.27.13.38
e-mail: nopreabanu@yahoo.com
Mariana Cismaru: 0748.34.68.40
e-mail: marketing@lumeasatului.ro

Compartiment financiar:
ec. Adina Albu
dr. Niculae Simion: 0741.21.76.27

Editura: ALT PRESS TOUR Bucureşti
Director general: ing. Ion Banu
Director executiv: ing. Nicuşor Oprea-Banu

Redacţia: str. Moineşti nr. 12, Bl. 204, Sc. A, Ap. 4, sector 6, Bucureşti.
Tel./fax: 021.311.37.11; 0756.11.38.68

Pentru corespondenţă: OP 16 CP 39
E-mail: lumeasatului@gmail.com
www. lumeasatului.ro
www. agro-business.ro
lumeasatului
ISSN 1841-5148

Toate drepturile asupra acestei ediţii a revistei sunt rezervate SC ALT PRESS TOUR SRL, reproducerea (integrală sau parţială) a materialelor publicate nefiind permisă fără aprobarea, în scris, a editorului. Precizăm că întreaga răspundere privind corectitudinea informaţiilor din articolele pe care le publicăm revine autorilor.

Tipar executat la Tipografia ARTPRINT

La țară...

Mediul rural este o temă pe care am mai abordat-o de-a lungul timpului, dar din posturi diferite și la vârste diferite. În această vară, am avut ocazia de a rămâne câteva zile la țară cu familia și pot spune că mi-am redobândit vitalitatea de care aveam nevoie... pentru a continua odată întors la oraș. Atât de multă liniște și pace mi-a oferit acel loc încât mă puteam gândi fascinat doar la cât de frumos văd acum lumea în care am copilărit.

Cel mai frumos este să o iei la pas din fața porții până în centrul satului, acolo unde mai găseai câte un magazinaș, lume nouă și mai multă mișcare. Ușor-ușor, coborând din deal la vale, observam de-a stânga și de-a dreapta mea foarte multă diversitate. Într-o curte se mânca în familie și se auzeau chicotele tuturor, acompaniate de lovirile ușoare ale lingurii cu farfuria, într-o alta se montau diverse prin curte și într-o alta cineva cosea iarba ce nu a fost cosită la timpul ei. O diversitate din gard în gard, pot spune. Ba chiar, un detaliu pe care iată, l-am uitat, îl reprezentau copiii acum pe ulițe, ca niciodată de când am avut posibiltatea de a descoperi această lume a satului.

Mergând mai departe, puteam construi, cu tot ceea ce se afla în fața ochilor mei, un adevărat tablou. Erau dealuri, case, pomi, cerul și un izvor. Toate acestea, puse laolaltă cu mirosul căpițelor de fân ce încă nu au dispărut din curți, cotcodăcitul găinilor, lătratul câinilor și ciripitul păsărilor cerului, creează tabloul ideal, un tablou al simțurilor, care nu poate fi pictat, ci doar trăit.

Satul din care provin părinții mei, respectiv bunicii, nu este unul precum cele din Ardeal, de exemplu, ci are o tentă orășenească pe alocuri. Dar, cu toate acestea, să te plimbi pe ulițe și să saluți oamenii, ce acum o vreme zburdau de tinerețe, iar acum stau liniștiți pe bancă așteptând un salut călduros din partea trecătorilor sau venirea nepoților, este un mare lucru, fapt ce creionează, de asemenea, tabloul trăirilor despre care vorbeam mai înainte.

La țară, toate anotimpurile sunt frumoase, nu contează când te duci, doar du-te! Fă-ți timp, încearcă și cu siguranță te vei simți revigorat de simplitatea pe care ți-o conferă traiul la țară. Vremurile s-au mai schimbat, este adevărat, dar eu, așa tânăr copil cum sunt, încă trăiesc prin vorba bunicilor și oricât de multă tehnologie ar intra în viața noastră sau în societate, tot principiile de bază trebuie să le respectăm.

Să iubim, să ne bucurăm de zilele rămase pe acest pământ, să lăsăm loc de bună ziua și să încercăm schimbarea în bine a vieții, a comunității, a țării sau a lumii în care ne-am născut.

Alex OPREA-BANU

„Ziua Biodiversității Grâului“ la Iași, cu 400 de genotipuri

Universitatea de Științele Vieții „Ion Ionescu de la Brad“ din Iași (USV) și Alianța Industriei Semințelor din România au organizat în data de 19 iunie, la Ferma Didactică și de Cercetare Ezăreni din comuna Miroslava, „Ziua Biodiversității Grâului“.

Grâu comun de toamnă, dar și alte subspecii

Cu prilejul manifestării, reprezentanții Facultății de Agricultură USV Iași au prezentat colecția cu cele aproape 400 de cultivare de grâu, noi tehnologii agricole, precum și sesiuni de informare despre cele mai bune practici agronomice rezistente la schimbările climatice.

„În urma parteneriatelor și protocoalelor de colaborare din diverse proiecte în care suntem parteneri, am extras ADN din 400 de genotipuri, grâu comun de toamnă, dar și alte subspecii și am făcut analize genetice de înaltă calitate pe care le vom folosi pentru asocierea genotipului cu fenotipul. Obiectivul final este să identificăm regiunile genetice esențiale implicate în anumite trăsături cu importanță agronomică ridicată, cum ar fi rezistența la patogeni, toleranța la schimbările climatice sau producția“, a

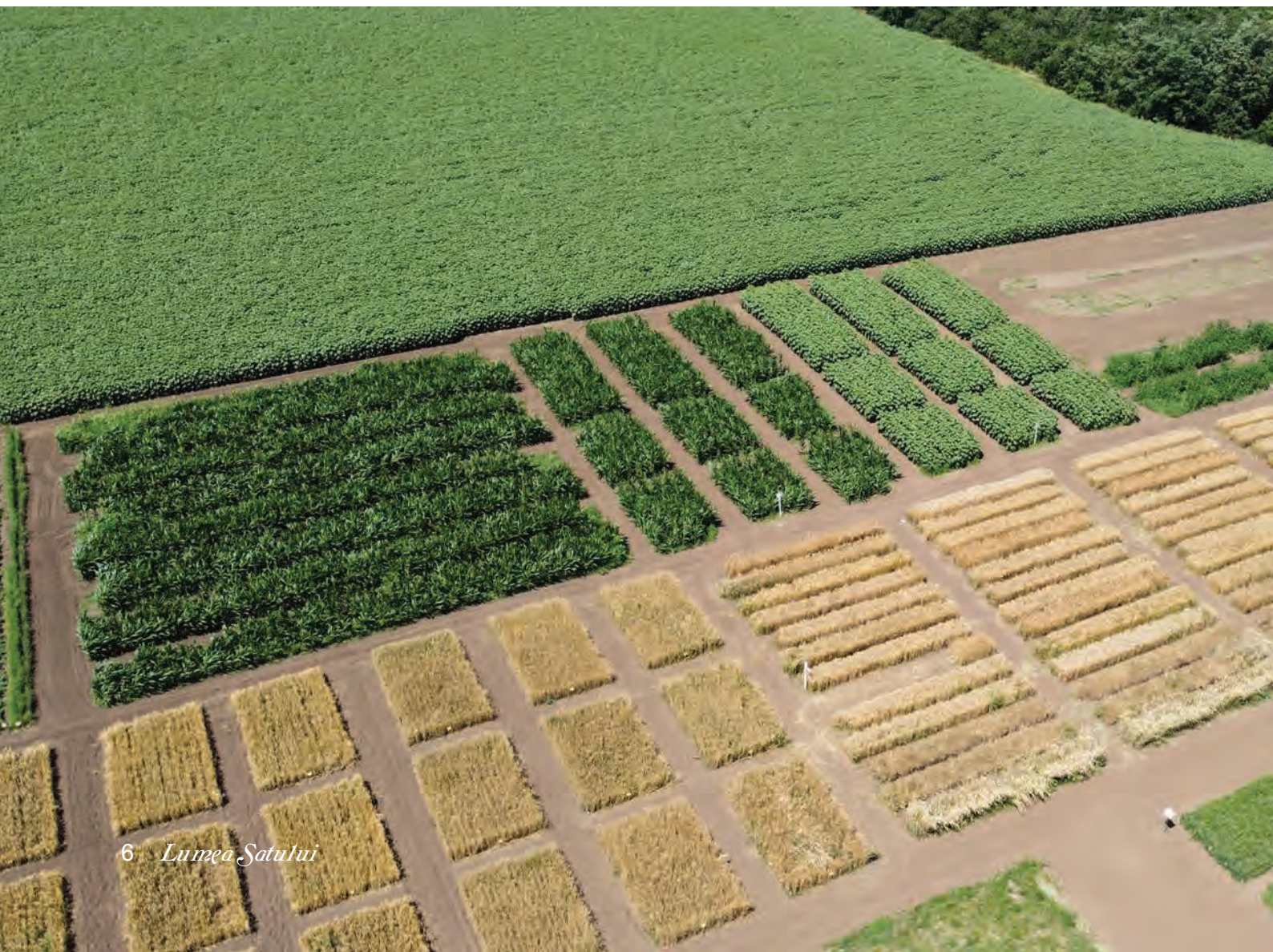

specificat conf. dr. Iulian Gabur, prodecan al Facultății de Agricultură a USV Iași.

Despre starea culturii de grâu la acel moment am stat de vorbă și cu inginerul agronom Cosmin Moloca, șef de fermă la Ferma Didatică Ezăreni.

„În spatele meu avem o cultură de grâu de toamnă cultivată pe o suprafață de 20 de hectare, 10 hectare cu soiul Glosa și 10 hectare cu soiul FDL Abund. În ultimele două luni, mai și iunie, am avut undeva la 50 litri/mp, ceea ce a ajutat grâul la umplerea boabelor, dar în unele fenofaze ale grâului, de exemplu în luna aprilie, precipitațiile au fost scăzute, iar grâul a suferit; de la 13 octombrie, când am însămânțat grâul, până în prezent avem undeva la 350 litri/mp, iar de la 1 ianuarie până în prezent avem undeva la 250 de litri/mp de precipitații acumulate. La recoltat sperăm că intră în două săptămâni, undeva la 1 iulie, iar producția la grâul de anul acesta după calculele mele ar fi undeva la 5 tone.“

Grâu englezesc, Spelta și Alac, printre speciile mai interesante

Tiberiu Sârbu, doctorand al Facultății de Agricultură USV Iași, ne-a prezentat câmpul experimental, atât soiuri vechi, cât și cultivare noi, ameliorate.

„Ne aflăm în câmpul experimental al disciplinelor de Genetică și Ameliorarea plantelor, unde testăm peste 80 de genotipuri din genul Triticum, provenite din colecția de germoplasmă a Băncii de Gene din Suceava. Încercăm să aflăm care sunt cele mai adaptate genotipuri din acest gen pentru condițiile din silvostepa Moldovei și să le selectăm pe cele mai adaptate pentru a obține noi soiuri și hibrizi. Suprafața unei parcele este de aproximativ 2 mp. Anul trecut, pe o astfel de parcelă am obținut o producție de cel mult 800 grm la unele genotipuri de Alac, Triticum monococum și producții de până la 1,3 kg la specia Triticum aestivum. Aici puteți vedea în colecția noastră peste 400 de genotipuri de diferite feluri de grâu. Avem soiuri foarte vechi, cum ar fi Alac, soiuri pe care presupunem că le-ar fi cultivat strămoșii noștri daci. Pe lângă Alac mai avem și Spelta, care are un potențial foarte bun, ridicat în ceea ce privește calitatea pentru panificație, dar au și gene de rezistență și toleranță la schimbări climatice. Avem foarte multe soiuri de grâu, soiuri vechi, noi și soiuri încrucișate, ameliorate în cadrul facultății noastre. Avem grâu ce astăzi depășește producția la hectar în comparație cu cel mai performant soi de pe piață.

Avem grâu care are indici foarte buni de calitate, care ar fi pretabili pentru industria panificației. Deținem în colecția noastră material pe care sperăm să reușim să-l ducem pe piață cât de curând, să-l punem la dispoziția fermierilor. De asemenea, avem și o specie mai interesantă de grâu, Triticum turgidum, denumit și cap pătrat sau grâu englezesc. El a suferit o mutație naturală care îi determină ramificarea rahisului, a axului principal al spicului. A fost selectat de către fermieri acum cca 100 de ani în urmă, iar la vremea respectivă constituia un soi foarte productiv. În schimb, în zilele noastre a fost depășit de alte soiuri foarte valoroase. Un alt genotip este Triticum aestivum, numit grâu comun, o populație locală, mai exact de la Banca de Gene din Suceava; contrar lungimii spicului, care poate depăși 24 cm, productivitatea nu este pe măsură, deoarece multe dintre florile spiculețelor sunt sterile.“

„O zi din viața unui ameliorator de plante“

Tot în cadrul evenimentului, la USV Iași vizitatorii au fost invitați să descopere „O zi din viața unui ameliorator de plante“, programul evenimentului incluzând vizionarea laboratorului de biotehnologii pentru a observa procedura de multiplicare *in vitro* la diferite plante, inclusiv grâu și lupin, și pentru a descoperi cercetările în direcția stabilirii unui Protocol pentru aplicarea noilor tehnici genomice.

Totodată, s-a realizat o vizită la Institutul de Cercetări pentru Agricultură și Mediu (ICAM), unde s-au putut observa hibrizii de grâu obținuți prin hibridare asistată de markeri moleculari și selecție geonomică în sere, precum și infrastructura de cercetare ce include camere de creștere și fitotron pentru teste în condiții climatice extreme. De asemenea, au fost disponibile vizitatorilor microtomografe pentru analiza sol-plantă și cromatografie lichidă pentru detectarea unor substanțe cum ar fi metale grele.

Beatrice Alexandra MODIGA

InVigor®

BASF
We create chemistry

Semințe pline de vigoare!

InV1310, InV1170, InV1188,
InV1166 CL, InV1266 CL,
InVigor® 2040, InVigor® 2066 CL

Utilizați cu precauție produsele fitosanitare. Citiți întotdeauna eticheta și informațiile despre produs înainte de utilizare.
Atenție la simbolurile și indicațiile de pericol.

Robot agricol autonom prezentat de USV Iași

Universitatea de Științele Vieții „Ion Ionescu de la Brad“ din Iași (USV), Academia Română și Academia de Științe Agricole și Silvice „Gheorghe Ionescu-Șișești“ (ASAS) au organizat conferința „Protecția solurilor agricole și silvice în condițiile schimbărilor climatice“, pe 5 și 6 iulie 2024.

„Impactul schimbărilor climatice asupra indicatorilor agroclimatici și al terenurilor agricole din Câmpia Transilvaniei și Podișul Someșan“, „Cercetări privind adaptarea la schimbările climatice a tehnologiei de cultivare a porumbului în cadrul agriculturii conservative“, „Starea și viitorul solurilor forestiere din România“, „Protecția solurilor agricole din Republica Moldova“, „Solurile afectate de procese de degradare din zona de Nord-Est a României“ și „Comportarea și eficiența unor lucrări pentru protecția solurilor din Podișul Moldovei“ sunt titlurile lucrărilor ce au fost prezentate în plen, vineri 5 iulie, în Amfiteatrul A6, unde s-au reunit specialiștii în soluri de la instituții de învățământ superior, stațiuni de cercetare din România și Republica Moldova.

În deschiderea conferinței au avut alocuțiuni acad. Doru Pamfil, președintele secției de Științe Agricole și Silvice (SSAS) a Academiei Române, acad. Ioan Cristian Hera, președinte de onoare al SSAS a Academiei

Române, și prof. dr. Gerard Jităreanu, președinte al comisiei pentru Protecția Solului din cadrul SSAS.

Inovaţia tehnologică, la mare preţ şi în domeniul agricol

În cea de a doua zi, pe 6 iulie, evenimentul s-a desfășurat la Stațiunea Didactică și de Practică pentru studenți de la Ezăreni, în câmpurile experimentale, unde vor avea loc demonstrații practice ce vor avea în prim-plan lucrările conservative ale solului. Tot în cadrul demonstrațiilor de la Ezăreni a fost prezentat, pentru prima dată la Iași, cel mai recent robot autonom pentru agricultură.

„Ag Bot 5.115T2 face parte din cea mai recentă generație de roboți agricoli realizați în Olanda. Nu are cabină, fiind controlat prin telecomandă de la distanță, inclusiv de pe smartphone sau tabletă, executând lucrări agricole în mod independent și autonom 24 de ore pe zi. Datorită sistemelor de siguranță, este imposibilă producerea oricărui accident, are numeroși senzori de mișcare și tactili, camere video frontale și posterioare pentru detectarea oricărui obstacol“, a declarat prof. dr. Gerard Jităreanu, rectorul USV Iași.

Poate lucra non-stop, zi și noapte

Ag Bot 5.115T2 face parte din cea mai recentă generație de roboți agricoli realizați de o companie olandeză. Nu are cabină, nu este condus de niciun operator, poate fi operat cu telecomandă, de la distanță, dar face lucrări agricole în mod independent și autonom. Poate lucra zi și noapte, cu oprire doar pentru a fi alimentat cu motorină sau dacă întâlnește un obstacol ori în raza sa apare un om sau animal. În acel moment, tractorul se oprește automat din deplasare și, datorită programului software cu care este echipat, anunță fermierul prin satelit care este cauza problemei pentru care el, robotul, nu mai lucrează. Are o serie de sisteme de siguranță redundante care fac, practic, imposibilă producerea oricărui accident, are numeroși senzori de mișcare și tactili, camere video frontale și posterioare, este dotat cu sistem Lidar pentru detectarea oricărui obstacol. Are un motor diesel care dezvoltă 156 cai putere, cam cât un tractor de putere medie, și poate efectua cu echipamentele specifice atașate în spate sau și în față lucrări de pregătire a solului, semănat, prășit mecanic și pulverizare de substanțe pentru protecția plantelor. Se poate deplasa cu viteze de până la 13,5 km pe oră, iar dacă este dotat cu utilaje corespunzătoare poate face două lucrări, simultan: pregătirea solului și semănat sau semănat concomitent cu aplicarea de îngrășăminte. Ag Bot 5.115T2 este gestionat de pe o platformă web care permite configurarea, monitorizarea și controlul de la distanță, simultan cu colectarea de date din câmp, indiferent unde s-ar afla fermierul. Practic, acest robot agricol poate fi monitorizat inclusiv pe smartphone sau tabletă.

Beatrice Alexandra MODIGA

Comoara din nordul Moldovei

„Humăria“ – Producții record fără îngrășământ

În județul Botoșani se află unul dintre cele mai fertile soluri din lume, o adevărată minune pentru agricultori. Caracteristicile „humăriei“, cum îi spun localnicii, sunt unicat, cu producții de câteva tone la hectar fără niciun fel de îngrășământ.

Aproape de granița de nord a României, ultima frontieră nordică a Uniunii Europene, se află comuna Mileanca, din județul Botoșani. În această zonă dominată de câmpii întinse, străjuite de zone cu dealuri domoale, se află una dintre cele mai importante comori naturale a României. Este vorba despre cernoziomul cambic de Mileanca, așa cum este cunoscut în rândul specialiștilor agronomi. Sătenii îi spun „humărie“ din cauza culorii sale, un negru intens. Conform specialiștilor este unul dintre cele mai fertile soluri din România, dar și din lume. Are niște proprietăți aparte, care dacă sunt cunoscute, se pot obține producții record, fiind o adevărată mană cerească pentru agricultori. De altfel investitorii străini, dar și

români au sesizat oportunitatea și cultivă pe aceste soluri extrem de fertile, devenite un soi de vedete ale agriculturii din nordul Moldovei. La Mileanca, pe cernoziomurile cambice se cultivă pe aproximativ 6.000 de hectare, aproape de capaciatea maximă a comunei, iar de multe ori se ajunge la producții record.

Humăria de la „Trei Movile“ și descoperirea unei minuni

Sătenii din Mileanca cultivă terenul din zonă de sute de ani. Au știut mereu că este un pământ binecuvântat și i-au spus „humărie“ din cauza culorii sale negre. „Din moși-strămoși se știe că, dacă lucrezi bine pământul ăsta, ce pui în el aia iese. Este binecuvântat de Dumnezeu, hrănind generații întregi“, spune un localnic din Mileanca. Dincolo de aprecierile localnicilor și legendele sătești, pământurile de la Mileanca au intrat în atenția specialiștilor în soluri și agronomie.

Recolte record fără niciun fel de îngrășământ

În agricultura profesionistă este aproape imposibil de realizat producții serioase fără îngrășăminte. La Mileanca, în cernoziomurile cambice, orice este posibil. „Humăria“ a ajuns renumită pentru faptul că dă producții record, fără pic de îngrășământ. Este vorba de producții de câteva tone la hectar, fără îngrășămine sau tratamente ale solului. Se poate să se obţină producţii performante fără îngrăşăminte, la nivelul a 4-5 tone de grâu la hectar şi 8-10 tone de porumb la hectar, spre deosebire de un sol normal care atinge un maxim de 2,5 tone la hectar.

Faima sa a atras mulți ivestitori străini, în jur de 700 de hectare fiind cumpărat de diferiți investitori agricoli. Restul este lucrat de localnici sau alți fermieri botoșăneni. Autoritățile agricole de la Botoșani spun că cernoziomul de la Mileanca poate fi o mare șansă de dezvoltare economică a zonei.

„În judeţul Botoşani ne putem mândri cu terenuri deosebit de fertile, mai ales acest cernoziom cambic de Mileanca. Şansa dezvoltării Botoşaniului sunt aceste cernoziomuri care trebuie exploatate“, a transmis Cristian Delibaş, directorul Direcţiei Agricole Botoşani.

Beatrice Alexandra MODIGA

Cum e să fii inginer agronom pe o suprafață de 5.000 de ha?

Agricultura te ține conectat la realitate și nu te lasă să ai somn. Nu e deloc ușor să fii fermier, dar satisfacția pe care o ai atunci când vezi lanurile în bătaia vântului și recolta bogată dintr-un an bun compensează greutățile și te motivează pentru anul următor, ne spune inginerul agronom Ionuț Radu, un tânăr care coordonează 5.000 ha de porumb la Zărnești, județul Neamț, suprafață ce aparține societății TCE Agricultură (fosta TCE Trei Brazi). Cum e ca tânăr să ai această meserie, dar și care sunt cele mai mari provocări și satisfacții în agricultură aflăm chiar de la acesta.

În curând, 2.000 ha de suprafață irigată

„De nouă ani de zile lucrez în cadrul societății TCE Agricultură (fosta TCE Trei Brazi). Exploatăm o suprafață de aproximativ 5000 de hectare, compusă preponderent din cultura favorită a noastră, porumb, porumb siloz și porumb loturi de hibridare, de asemenea din soia și floarea-soarelui, dar și cereale de toamnă, grâu și orz. Proiectul sistemului de irigații s-a implementat acum 4 ani, când am dat startul proiectului, ideii, iar anul acesta în primăvară s-a conturat primul tronson utilizabil de 980 de hectare, sperând ca la finalul anului să avem posibilitatea să irigăm 2.000 de hectare“, adaugă inginerul agronom al societății.

Agricultura, un domeniu provocator

Este o muncă extraordinar de frumoasă, un loc de muncă plin de provocări și de satisfacții, mai punctează Ionuț.

„Acest domeniu este provocator din multe alte puncte de vedere, de exemplu al programului, al stresului, al nivelului de cunoștințe pe care trebuie să-l deții. Nu este un job ușor, dar ceea ce m-a determinat în primul rând a fost munca în aer liber, eu personal n-aș fi putut niciodată să lucrez între patru pereți. Am căutat ceva apropiat de a lucra cu oamenii, a lucra în spațiu deschis, și faptul că am avut contact de mic cu agricultura, la nivel rudimentar, datorită bunicului, m-a făcut să merg spre această ramură“, mai specifică Ionuț.

Cel mai greu lucru pentru un inginer agronom este să te confrunți cu imprevizibilul, adaugă inginerul agronom de la TCE Agricultură (fosta TCE Trei Brazi).

„Cel mai greu lucru pentru mine a fost să fiu nevoit să întorc o cultură. În momentul în care ai muncit pentru înființarea ei, te-ai gândit unde să o amplasezi, să pregătești terenul, să semeni, cum poți fertiliza, să ai grijă de ea, dintr-o anumită greșeală sau o anumită calamitate, ajungi să îți vezi cultura distrusă. Pentru mine a fost cea mai mare provocare, cel mai dificil lucru la care a trebuit să fac față.“

Nevoia de hrană nu va fi niciodată substituită de roboți

IT-ul poate sau urmează să fie înlocuit de către inteligența artificială, mai adaugă tânărul din Neamț.

„Multe lucruri pot fi înlocuite de către roboți sau de către inteligența artificială, însă nevoia de hrană nu va fi niciodată substituită de nimic, suntem datori să producem hrană, suntem datori să producem proteină vegetală și proteină animală, de aceea se vor căuta mereu oameni pregătiți sau mai puțin pregătiți, dar dornici să învețe în domeniul agriculturii. Este o nevoie foarte mare de oameni muncitori, de tineri care să-și dorească să cunoască și le-aș recomanda să citească, să se informeze cât mai mult, suplimentar față de ceeea ce au făcut pentru o materie, pentru un examen, pentru o notă. Când ajungi în câmp, experiența practică de aici va fi cu totul alta și, dacă ar avea posibilitatea, chiar și gratuit, noi chiar căutăm oameni, chiar și contracost, să ajungă în fermă, să facă practică și să pună întrebări inginerului agronom, pentru că astăzi tehnologiile sunt diferite, terenurile sunt diferite, mentalitățile sunt diferite. După 9 ani de zile, sunt anumite parcele, terenuri care îmi demonstează cât de puține știu.“

Muncă continuă de digitalizare

„Este o muncă continuă să aduci improvizații care să te ajute, pentru că trebuie să deții un pachet de cunoștințe din ce în ce mai bogat. Te ajuți de aceste tehnologii, dar într-adevăr îți salvează timp sau îți salvează energie de a te mișca într-un anumit loc. Am ajuns în punctul în care ne monitorizăm o parte dintre mecanizatori, nu neapărat din punctul de vedere al vitezei, dar noi am reglat un utilaj pe o anumită densitate, plecăm de lângă el la alt utilaj pentru că nu putem fi prezenți în mai multe locuri în același timp și, cu ajutorul tabletei sau telefonului, putem vedea dacă mai mulți parametri se modifică. Nu este ușor să ții pasul cu tehnologia, de aceea recomandarea mea este să nu te plafonezi în nici un caz. Dacă ai ajuns în punctul acela în care să consideri că stăpânești lucrurile, că este suficient, ai greșit, acolo este o greșeală, pentru că în niciun an, nicio tehnologie nu este aceeași, fiecare an e diferit, putem avea o anumită sumă de temperaturi în luna martie, în 2024, alte temperaturi în 2025, nu putem aplica aceleași substanțe sau nu vom putea semăna în aceeași epocă, așa că trebuie să ne adaptăm în fiecare an“, încheie ing. agronom Ionuț Radu, care coordonează 5.000 ha de porumb la Zărnești, județul Neamț, suprafață ce aparține de TCE Agricultură (fosta TCE Trei Brazi).

Beatrice Alexandra MODIGA

RAGT Semințe, o prezență activă și vizibilă în ferma dumneavoastră.
După paisprezece ani de prezență pe piața românească, RAGT Semințe continuă să se dezvolte și urmărește să fie întotdeauna alături de fermieri, în scopul de a le oferi acestora informații tehnice cât mai detaliate și mai exacte privind produsele comercializate.

PORUMB | SORG | FLOAREA SOARELUI | RAPIȚĂ | GRÂU
GRÂU DURUM | ORZ | ORZOAICĂ DE BERE
TRITICALE | MAZĂRE DE PRIMĂVARĂ ȘI DE TOAMNĂ
LUCERNĂ | SOIA | PLANTE PEDOAMELIORATIVE

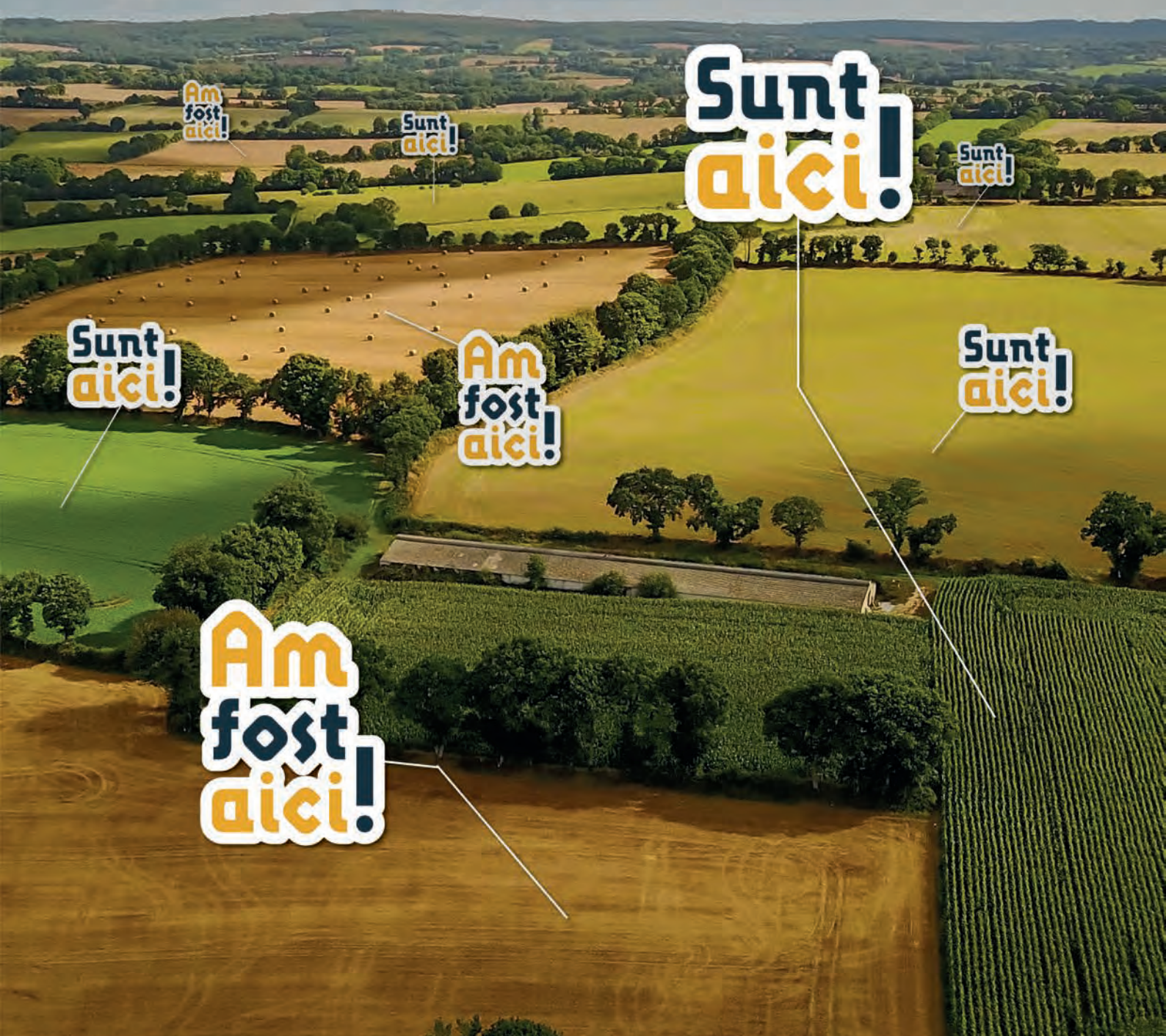

ragt-seminte.ro
RAGT SEMINTE SRL - Str. Intrarea Murmurului Nr. 2-4
Et. 4, Ap. 4D - Sector 1, București, Romania
Tel : + 4 021 795 33 91 - Fax : + 4 021 795 08 91

RAGT think SOLUTIONS think RAGT

Atenție la gândacul ghebos (*Zabrus tenebrioides*)

***Foto 1 și 2* – Gândacul ghebos *(Zabrus tenebrioides)* – adulți hrănindu-se pe spicele de grâu**

Zilele acestea (27 iunie n.a.) grâul se apropie, cu pași repezi, de recoltare. În solele cu grâu din vestul județului Călărași, am constatat prezența adulților gândacului ghebos (*Zabrus tenebrioides*) în lanurile de grâu într-un număr ridicat. Aceștia se hrănesc cu boabele de cereale (în special grâu și orz), fiind favorizați de temperaturile ridicate, cu insolație puternică, fără vânt, pentru acumularea substanțelor de rezervă, după care se retrag în crăpăturile solului, până la o adâncime de 30 cm, intrând în diapauză de estivație. Adulții gândacului ghebos se hrănesc în solele unde și-au făcut apariția, dar pot migra și în alte sole cu cereale învecinate sau aflate la câțiva kilometri depărtare. La sfârșitul lunii august sau în prima parte a lunii septembrie, odată cu scăderea temperaturilor, insectele ies din diapauza de estivație. Precipitațiile înregistrate în această perioadă favorizează apariția adulților. Din contră, seceta înregistrată în această perioadă are ca efect o întârziere a ieșirii din estivație a adulților, concomitent cu scăderea prolificității femelelor. Odată cu ieșirea din estivație, adulții se găsesc mai mult la nivelul solului, hrănindu-se cu boabele de cereale rămase de la recoltare, apoi are loc copulația, femelele depunând ponta (ouăle) în stratul superficial al solului, la adâncimea de

5-15 cm. În condiții normale de umiditate, depunerea pontei are loc în perioada septembrie-octombrie. În condiții de secetă, depunerea pontei se prelungește în luna noiembrie. Adulții trăiesc pâna la venirea iernii. Perioada de incubație a ouălelor durează 2-3 săptămâni, în condiții climatice normale. În cazul în care se înregistrează secetă, perioada de incubație se poate prelungi. Larva gândacului ghebos reprezintă principalul stadiu dăunător al acestei specii. Dacă, pe o adâncime a solului de 6-8 cm, umiditatea este corespunzătoare, iar temperatura medie la această adâncime este mai mare de 3°C, larvele încep procesul de hrănire, cu consecințele de rigoare asupra densității plantelor de grâu atacate dintr-o anumită solă. În cazul în care solul este uscat, din cauza precipitațiilor deficitare, larvele pot rămâne în latență, indiferent dacă cerealele au răsărit sau nu, urmând să își reia activitatea odată cu îmbunătățirea umidității solului. Pagubele produse de către adulți sunt reduse. Pe durata întergii perioade de hrănire, adulții pot consuma, în medie, între 50 și 60 de boabe. Larvele pot produce pagube de producție, în medie, între 1.000 și 2.000 kg/ha, dar **în cazul monoculturii, timp de mai mulți ani, pagubele pot ajunge la 90-100%**, caz în care fermierii trebuie să semene din nou. Cu cât atacul este mai timpuriu, cu atât există șanse mai mari ca plantele să fie distruse. Atacul se prezintă sub formă de vetre, care, în unele cazuri, pot să se unească, ducând la compromiterea culturii. Înainte de generalizarea tratamentului semințelor, pagubele produse de către larvele gândacului ghebos erau foarte ridicate. De asemenea, în cazul monoculturii, densitatea insectelor era foarte ridicată, în unele situații depășind 700 de larve/m^2.

***Foto 3 și 4* – Gândacul ghebos *(Zabrus tenebrioides)* – densitate mare de adulți în lanul de grâu**

Gândacul ghebos este semnalat în toată țara, dar atacul se manifestă cu preponderență în județele din sudul, sud-estul și estul țării. **În ultimii ani, fermierii au semnalat atacuri ridicate ale larvelor gândacului ghebos, în județele din Dobrogea.**

Prezența unui număr ridicat de adulți în lanurile de grâu sau orz, în această perioadă, înseamnă o posibilă presiune ridicată de infestare în toamnă, în situația în care regimul de precipitații este unul normal. Chiar dacă atacul nu are loc în toamnă, din cauza secetei, acesta se poate manifesta în ferestrele iernii (dacă nu este zăpadă și temperatura este mai ridicată de 3°C) sau în primăvară, în luna martie, chiar prima parte a lui aprilie.

Cercetări efectuate la ICCPT Fundulea (actualul INCDA Fundulea) au scos în evidență faptul că cel mai mare atac al larvelor gândacului ghebos (*Zabrus tenebrioides*) are loc în cazul monoculturii de grâu (anul III), urmată de monocultura de grâu (anul II). Atac foarte scăzut se înregistrează în cazul grâului semănat după porumb, în timp ce în cazul grâului semănat după floarea-soarelui, soia sau mazăre, atacul nu are loc. Generalizarea tratamentului semințelor cu insecticide sistemice, care se translocă rapid în plante, după ce acestea au răsărit, a avut drept consecință reducerea populațiilor acestui dăunător. Odată cu interzicerea folosirii la tratamentului semințelor a insecticidelor din clasa neonicotinoidelor, au rămas omologate numai insecticide de contact, care protejează sămânța, dar nu oferă protecție plantelor, aflate în primele faze de vegetație. De asemenea, substanțele active care erau omologate pentru tratamentul în vegetație, în vederea combaterii în toamnă sau în primăvară a larvelor gândacului ghebos, nu au mai fost autorizate. S-a ajuns la situația în care, în prezent, fermierii din zonele cu atac ridicat, din sud-estul țării să aibă la dispoziție foarte puține mijloace pentru combaterea chimică a larvelor gândacului ghebos! **Lipsa alternativelor pentru combaterea chimică**, la care se adaugă monocultura de grâu, a avut drept consecință creșterea densității acestui dăunător, în zonele mai sus amintite, în ultimii ani.

Ce pot face fermierii în cazul în care constată o densitate mare de adulți ai acestei specii în lanurile de grâu sau orz? Cea mai la îndemână măsură este **să evite monocultura cerealelor** și să amplaseze viitoarele culturi cu cereale la o distanță mai mare față de locul unde au constatat o densitate ridicată de adulți în această vară.

În cazul în care se va continua monocultura, timp de un an sau mai mulți ani, în absența unor soluții viabile pentru combaterea chimică a larvleor acestui dăunător, este posibil să ne întoarcem în timp, în anii ’50-’60, când în România se înregistrau atacuri foarte ridicate ale larvelor gândacului ghebos, iar cultura grâului sau a orzului era o mare loterie.

***Foto 5 și 6* – Gândacul ghebos *(Zabrus tenebrioides)* – adulți pe suprafața solului**

Prin urmare, **încercați pe cât posibil să evitați monocultura de grâu sau orz ori semănatul grâului după orz** (sau viceversa). De asemenea, țineți legătura cu specialiștii în protecția plantelor când planificați viitoarele amplasamente ale solelor cu cereale păioase în această toamnă. Nu în ultimul rând, țineți legătura cu colegii de breaslă din zona în care vă aflați, pentru a putea observa dacă ei s-au confruntat cu atacuri ridicate ale larvelor gândacului ghebos.

În final, vă urez recolte bogate, valorificate la un preț cât mai just și țineți sub control gândacul ghebos! În caz contrar, cultivarea grâului sau a orzului de toamnă va deveni o mare provocare în anii următori.

Dr. ing. Emil GEORGESCU,
INCDA Fundulea

CAMPIONII RECOLTĂRII

Fii norocosul proprietar al unui echipament de recoltat floarea-soarelui **OptiSun cu 6 rânduri** la doar **17.000 de euro** sau al unui header de porumb **OptiCorn cu 6 rânduri** la **29.000 de euro!**

OptiSun și PSM

Echipamente de recoltat floarea-soarelui

- Adaptabil pentru orice tip de combină
- Pierdere de semințe neglijabilă: 0,3-0,4%
- Model cu tăvi de scuturat
- Cu înălțare laterală și plasă de protecție
- Echipate cu un mecanism de tăiere cu 4 cuțite pe rând

OptiCorn

Echipamente pentru recoltat porumb

- Adaptabil pentru orice tip de combină
- Cu ajustare electrică a lamelor de smulgere
- Echipat cu cilindri de zdrobire cu cuțite
- Viteză de recoltare: 8–11 km/h
- Cu transmisie ușoară
- Înălțare laterală
- 1 pereche dispozitiv de calcat tulpini
- Cu plăci de cauciuc pentru salvarea știuleților
- 2 sezoane garanție

ACEASTĂ OFERTĂ NU POATE FI RATATĂ!

Contactați reprezentantul nostru:

Nicolai Grajdian +40 757 145186

nicolai.grajdian@optigep.hu

www.optigep.hu/ro

OPTIGÉP

Cele mai eficiente soluții de combatere a buruienilor în postemergență la cultura porumbului

Așa cum am văzut în ultimii ani, condițiile climatice din primăvară sunt din ce în ce mai provocatoare pentru fermieri în ceea ce privește combaterea buruienilor din cultura porumbului.

Avantajele erbicidării în postemergență au un aport important în alegerea erbicidului. De asemenea, spectrul de buruieni și dominanța acestora sunt aspecte foarte importante atunci când ne gândim care sunt posibilitățile de combatere a buruienilor.

Posibilitatea de a nu depinde de precipitații, posibilitatea de a vedea buruienile care trebuie combătute și pretabilitatea față de toate tipurile de lucrări ale solului sunt doar câteva dintre cele mai importante avantaje ale aplicării erbicidării în postemergență la cultura porumbului.

Compania Corteva Agriscience deține un portofoliu complet în combaterea buruienilor în **postemergență**, când plantele de porumb și buruienile sunt răsărite, începând de la faza de 2 frunze a culturii porumbului și până la faza de 9 frunze:

► erbicide care controlează buruienile monocotiledonate anuale și perene și

Fără buruieni în cultura de porumb!
Mustang™
Principal®
Principal® Plus
Principal® Forte
Cele mai eficiente soluții de combatere a buruienilor în postemergență la cultura porumbului.

dicotiledonate anuale: **Principal®** (42.9% nicosulfuron + 10.7% rimsulfuron);

► erbicide **complete** care controlează buruienile monocotiledonate anuale și perene și dicotiledonate anuale și perene: **Principal® Plus** (9.2% nicosulfuron + 55% dicamba + 2.3% rimsulfuron), **Principal® Forte** (6.25% nicosulfuron, 3.13 % rimsulfuron, 51.04 % dicamba, 3.13% isoxadifen-etil);

► erbicide care controlează buruienile dicotiledonate anuale și perene: **Mustang™** (6.25 g/l florasulam + 300 g/l acid 2,4-D EHE).

Din punctul de vedere al perioadei de aplicare a erbicidelor destinate combaterii buruienilor din cultura de porumb din portofoliul CORTEVA, acestea pot fi clasificate astfel:

■ erbicide cu aplicare în postemergență, stadiul de 4-6 frunze ale culturii porumbului – **Principal® Forte, Principal®, Mustang și Principal® Plus;**

■ erbicide cu aplicare în postemergență târzie, stadiul de 6-8 frunze ale culturii porumbului – **Principal®**.

Erbicide precum **Principal® Forte** – Tehnologia completă împotriva buruienilor **și Principal® Plus** – Soluția „totală“ în combaterea buruienilor graminee și cu frunză lată – au un spectru complet de combatere a buruienilor

monocotiledonate și dicotiledonate, inclusiv a buruienilor problemă precum: costrei, mohor, pir, pălămidă, volbură și samulastră de floarea-soarelui.

Anul trecut, compania Corteva a lansat erbicidul **Principal® Forte** destinat combaterii în postemergență a buruienilor atât monocotiledonate, cât și dicotiledonate din cultura porumbului.

Noutatea și caracteristicile principale ale acestui nou erbicid sunt următoarele:

■ tehnologia Safener încorporată în formularea produsului;

■ fereastră mai mare de aplicare a produsului;

■ combinație unică de substanțe active.

Erbicidele din portofoliul CORTEVA destinate combaterii buruienilor din cultura porumbului cu aplicare în postemergență se pretează foarte bine în contextul agriculturii digitale, prin aplicarea localizată și particularizată a produselor doar acolo unde buruienile sunt prezente.

Utilizați cu încredere produsele companiei Corteva ce se pot aplica în postemergență pentru combaterea buruienilor din cultura porumbului!

Alexandra Maria PETCUCI
Category Marketing Manager Erbicide – Romania & Moldova

KORVETTO™ – Erbicidul nr. 1 pentru combaterea buruienilor dicotiledonate din cultura de rapiță

Rapița este o cultură care a devenit din ce în ce mai cultivată de către fermierii din România. Este o cultură rentabilă care, dacă are parte de condiții climatice favorabile creșterii și dezvoltării, dar și de o tehnologie performantă, poate genera profituri foarte mari. Un astfel de sezon a fost și cel din 2022-2023, în care suprafața cultivată cu rapiță a fost una semnificativă față de ultimele trei sezoane.

Korvetto™
Korvetto™
Arylex™active
ERBICID
ERBICID PENTRU COMBATEREA VALULUI DE BURUIENI DE PRIMĂVARĂ DIN CULTURA DE RAPIȚĂ!
Korvetto™ combină eficacitatea excelentă asupra buruienilor dicotiledonate, cu selectivitatea foarte bună pentru planta de cultură.

PIONEER®
MADE TO GROW™
Viitorul și siguranța culturilor de rapiță!
• Productivitate!
• Rezistență la scuturare!
• Toleranță la boli!
• Performanțe de neegalat!
NOU
PIONEER® BRAND PT312
PIONEER® BRAND PT314
PIONEER® BRAND PT303
PIONEER® BRAND PT315
CORTEVA™ agriscience
www.corteva.ro
™Trademarks of Corteva Agriscience and its affiliated companies.
Citiți și respectați întotdeauna instrucțiunile de pe etichetă. © 2024 Corteva.

Eficacitatea erbicidului *KORVETTO™* la doza de 1 L/HA

Cultura de rapiță poate fi serios afectată de buruieni. Pentru a împiedica acest lucru este necesar un control periodic, prin care să se depisteze la timp apariția buruienilor. Sunt recomandate tratamentele cu erbicide pentru a elimina orice buruieni care ar concura cu rapița pentru apă și hrană.

Compania **Corteva Agriscience** deține în portofoliu produse pentru combaterea buruienilor dicotiledonate anuale și perene atât pentru segmentul de erbicidare în toamnă (Galera Super), cât și pentru segmentul de erbicidare în primăvară (**KORVETTO™**).

Pentru aplicarea în primăvară, compania **Corteva Agriscience** vă pune la dispoziție cea mai avansată și performantă soluție tehnologică pentru combaterea buruienilor dicotiledonate – erbicidul **KORVETTO™**, **erbicidul nr. 1 pentru controlul din primăvară al buruienilor din cultura de rapiță**.

KORVETTO™ combate cu o eficacitate extraordinară turița (*Galium aparine*), buruiană dicotiledonată care dă cele mai multe bătăi de cap fermierilor, atât în perioada de vegetație a culturii, concurând planta, cât și la recoltarea și valorificarea producției. De asemenea, **KORVETTO™** reprezintă cea mai eficientă soluție în combaterea buruienii *Descurainia sophia* (măturică) și cea mai de încredere soluție în combaterea pălămidei (*Cirsium arvense*). Alte buruieni problemă combătute de erbicidul **KORVETTO™** sunt: **albăstrea** (*Centaurea cyanus*), **mușețelul** (*Matricaria spp.*), **loboda** (*Chenopodium album*), **macul** (*Papaver rhoeas*) – inclusiv macul rezistent la erbicidele sulfonil-ureice, **romanița** (*Anthemis arvensis*), **susaiul** (*Sonchus arvensis*), **cornuții** (*Xanthium strumarium*) și **cruciulița** (*Senecio vulgaris*).

Produsul conține noua substanță activă halauxifen-metil (***Arylex™ active***) 5g/l și clopiralid 120 g/l, fiind omologat la doza ***de 1 l/ha.***

Momentul aplicării este ***primăvara***, de la faza de rozetă a culturii de rapiță de toamnă (BBCH-30) ***până când mugurii florali sunt prezenți, dar sunt încă acoperiți de frunze*** (BBCH-50).
Atenție: nu se aplică toamna!

Erbicidul **KORVETTO™** are o selectivitate foarte bună pentru cultura de rapiță și permite rotația fără probleme pentru toate culturile succesive. În caz de cultură calamitată, după cultura de rapiță erbicidată cu **KORVETTO™** se pot înființa următoarele culturi: rapiță de primăvară, cereale de primăvară sau **porumb.**

Produsul **KORVETTO™** este cea mai sigură metodă de a scăpa de buruienile dicotiledonate – atât anuale, cât și perene – din cultura de rapiță cu aplicare în primăvară.

Alexandra PETCUCI
Category Marketing Manager Erbicide,
Romania & Moldova

AGROMALIM

TÂRG INTERNAȚIONAL DE AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ALIMENTARĂ ȘI AMBALAJE

5 - 8 SEPTEMBRIE 2024 EXPO ARAD

PARTENERI

Consiliul Județean Arad

Universitatea de Științele Vieții "Regele Mihai I„ din Timișoara

ASOCIAȚIA ABERDEEN ANGUS ROMÂNIA

ASOCIAȚIA CRESCĂTORILOR DE VACI BĂLȚATĂ ROMÂNEASCĂ TIP SIMMENTAL

Primăria Municipiului Arad

Academia de Științe Agricole și Silvice „ Gheorghe Ionescu - Sisești„

ACO „PĂSTORUL CRIȘANA„ ARAD
REGISTRUL GENEALOGIC ȚURCANĂ

CENTRU CULTURAL JUDEȚEAN ARAD

CENTRU MUNICIPAL DE CULTURĂ ARAD

CU SPRIJINUL

ROMEXPO SA BUCUREȘTI

Stațiunea de Cercetare Dezvoltare pentru Creșterea Bovinelor Arad

Combinatul Agroindustrial Curtici

AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU ZOOTEHNIE „Prof. Dr. G. K. Constantinescu"

Oficiul Județean de Zootehnie Arad

Direcția Sanitară Veterinară și pentru siguranța alimentelor Arad

PARTENER NUTRIȚIE

agroland
PROFESSIONAL FARM

PARTENERI MEDIA

Ferma
AgroInfo
Utilaje Agricole
Lumea Satului
Lumea Satului TV
agri media
Fermierului
Agronetto
AGROTV
puntea
Gazeta de AGRICULTURA
TechnoMarket
A.P.A.R.
AGROBIZNES
Radio România Antena Satelor
Cotidianul agricol
Business Press Agricol
agro business job
România agricolă
TB Transilvania Business

Sistemele automate de monitorizare pot să ne ajute în detectarea timpurie a sfredelitorului porumbului

Sistemele automate de monitorizare constituie un important pas înainte în realizarea unei combateri de precizie a dăunătorilor culturilor agricole și horticole. În această categorie intră și sfredelitorul porumbului (*Ostrinia nubilallis*), din ce în ce mai prezent în solele cu porumb ale fermierilor, dar, mai ales, din ce în ce mai păgubitor. Pe vremuri, în sudul și sud-estul țării, doar o dată la trei ani (în medie) acest dăunător punea probleme cultivatorilor de porumb. În prezent, sfredelitorul porumbului este prezent an de an și cu greu putem să evităm atacul. Pe lângă pagubele cantitative de producție, există un pericol și mai mare. Pe leziunile produse de atacul larvelor se pot instala ciupercile din genurile *Fusarium* și *Aspergillus*. Aceste ciuperci pot să vină „la pachet“ cu micotoxinele (substanțe produse de ciuperci). Cele mai periculoase micotoxine pentru om și animale sunt deoxynivalenol, zearalenone, fumonisine sau aflatoxine. În ultimul timp sunt foarte mari probleme cu aflatoxinele (produse ale metabolismului ciupercilor din genul *Aspergillus*). Chiar recent, a fost o știre cu produse din porumb, retrase de la supermarketuri din cauza depășirii limitelor maxime admise la aflatoxine. Dacă aceste limite sunt depășite, fermierii nu își vor putea valorifica producția, cu consecințe negative asupra profitabilității lor, în contextul incertitudinilor economice recente. De aceea este foarte important ca porumbul să fie protejat de atacul acestui dăunător. Dacă sfredelitorul porumbului este ținut departe avem toate șansele să avem o producție fără micotioxine. Cauzele pentru care *Ostrinia nubilallis* s-a

Foto 1 **– Plante de porumb frânte din cauza atacului larvelor sfredelitorului porumbului**

***Foto 2* – Plante de porumb frânte din cauza atacului larvelor sfredelitorului porumbului**

înmulțit le-am dezbătut în articolele din anii trecuți, pe care le puteți consulta pe pagine de web a revistei.

Cum putem să protejăm plantele de porumb de atacul larvelor sfredelitorului? Există două soluții, fie folosirea la semănat de hibrizi de porumb toleranți la atacul acestui dăunător, fie tratamentul în vegetație cu un insecticid. Fereastra de aplicare a tratamentului este una foarte scurtă, tocmai de aceea monitorizarea zborului sfredelitorului porumbului cu ajutorul capcanelor feromonale este esențială pentru a ști care este momentul cel mai exact când putem să realizăm tratamentele. Capcanele se amplasează în lanul de porumb. Numărul acestroa variază în funcție de suprafața solei. În principiu, la o suprafață de câteva hectare se pot amplasa trei capcane, la distanță egale între ele (de obicei în triunghi, una față de cealaltă). Acestea se verifică de cel puțin două ori pe săptămână. În acest fel se știe cu precizie momentul apariției primilor fluturi și apoi al creșterii numărului de capturi. Dar aici intervin alte probleme. Cine citește capcanele? Cine are răbdare să numere fluturii prinși în capcane? În timpul curbei maxime de zbor, pot să fie și de la câteva zeci până la sute

***Foto 3* – Larvă de sfredelitorul porumbului aflată la baza plantei de porumb frânte**

de fluturi capturați. Vă dați seama cât timp ia să numeri atâția fluturi. Feromonii actuali pentru monitorizarea sfredeliotrului porumbului nu sunt 100% selectivi pentru această specie. Pe lângă specia țintă, în capcane se mai prind fluturi aparținând altor specii, cum ar fi omida fructifiațiilor (*Helicoverpa armigera*), buha semănăturilor (*Agrotis segetum*), buha gamma (*Agrotis ipsilon*). După cum știm, fermierii nu sunt entomologi. Să spunem că fluturii din speciile menționate anterior se deosebesc relativ ușor de *Ostrinia nubilallis*. Dar în capcane mai pot fi prinși fluturi aparținând unor specii asemănătoare cu dăunătorul țintă. De exemplu, fluturii speciei omida de stepă (*Loxostege sticticalis*) se deosebesc mai greu de cei ai sfredelitorul porumbului, dacă nu ești specialist. Referitor la specialiștii în protecția plantelor, din păcate aceștia sunt din ce în ce mai puțini față de perioada de glorie a acestui domeniu de activitate, de acum 30-50 de ani.

O alternativă la capcanele clasice sunt **sistemele automate de monitorizare**. În ce constă acestea? Dintr-o capcană entomologică (de obicei în formă Delta) la care atașăm o cameră foto, care transmite imaginile cu capturile direct pe telefonul mobil sau calculatorul fermierului. În prezent există o varietate de capcane entomologice automate, unele mai complexe, altele mai simple, dar toate fac același lucru, sunt „ochiul din câmp“ al fermierului. Acesta nu mai trebuie să se deplaseze zilnic în câmp pentru a verifica capcanele, pur și simplu se uită pe telefonul mobil pentru a vedea capturile. Pentru unele tipuri de capcane există și aplicații cu program de numărare a fluturilor și elaborare a avertizării pentru efectuarea tratamentului, în funcție de parametrii zborului insectelor, pentru fiecare specie dăunătoare în parte. Toate bune și frumoase, dar există multe lucruri de îmbunătățit la aceste sisteme. În ultimii ani am testat diferite tipuri de capcane automate pentru monitorizarea zborului sfredelitorului porumbului, prin urmare am văzut care sunt plusurile, dar și minusurile lor.

***Foto 4* – Capcană automată într-o incintă împrejmuită**

Ce mai este de îmbunătățit la sistemele automate de monitorizare? În primul rând, în cazul sfredelitorului porumbului nu există un feromon foarte selectiv. Astfel, în capcane, pe lângă specia țintă monitorizată, se pot prinde diferite specii de fluturi, unele asemănătoare cu sfredelitorul (așa cum am scris mai sus). Prin urmare, softul de numărat și identificat fluturi poate fi „păcălit“ și poate contabiliza și fluturii aparținând altor specii. Sigur, în teorie există softuri cu algoritmi de învățare automată, dar și în acest caz poate fi dificil dacă, de exemplu, capturile din capcane se suprapun. Ideal ar fi ca feromonii folosiți la capcanele automate să fie foarte selectivi. Or, din păcate, în cazul sfredelitorului porumbului nu prea sunt. Pentru un fermier, care nu știe entomologie aprofundată, ar fi dificil de apreciat, pe baza imaginilor, câte capturi sunt de *Ostrinia nubilallis*, din totalul capturilor. Unele firme au rezolvat problema aglomerării de capturi, având un sistem automat de înlocuire a plăcilor adezive. Există și capcane automate care, în loc de feromoni, folosesc lumina pentru capturarea fluturilor (aceștia având un zbor crepuscular sau nocturn). Dar și în acest caz, pe lângă specia țintă ce face obiectul acestei monitorizări (sfredelitorul porumbului) se mai prind și fluturi din alte specii. O altă problemă pe care am constatat-o este faptul că fluturii se pot prinde de placa adezivă cu spatele, caz în care este vizibilă partea ventrală a acestora.

Pentru un entomolog nu este o problemă să identifice sfredelitorul, dar pentru fermier este greu să își dea seama ce specie este, analizând imaginile cu fluturii care s-au prins cu „spatele”. O altă problemă pe care am identificat-o este cu amplasarea capcanelor automate. În mod normal, acestea ar fi trebuit amplasate în câmp, în lanul de porumb, dar, din motive de securitate, fermierii amplasează aceste capcane în zone împrejmuite. Prezența unei capcane cu cabluri și panou fotovoltaic este o bună atracție pentru hoți, prin urmare sistemul automat de monitorizare nu ar avea viață lungă în câmp. Pe de altă parte, amplasarea capcanei automate într-o incintă împrejmuită (chiar dacă acea incintă se află aproape de lanul de pourmb) nu mai poate reflecta foarte fidel curba de zbor a sfredelitorului. S-ar putea să existe un interval de timp între momentul sosirii primilor fluturi în lanul de porumb și cel în care apar primele capturi în capcanele automate, amplasate într-o incintă împrejmuită, drept consecință se poate rata momentul optim pentru efectuarea tratamentului în vegetație. Un alt incovenient este prețul ridicat al acestor capcane. Teoretic, pe măsura trecerii timpului și a evoluției tehnologiei, acestea se vor ieftini. Deocamdată, situația geopolitică este incertă și, odată cu aceasta, și evoluția în timp a prețurilor noilor tehnologii este la fel de incertă. O altă problemă ține de oameni. Este foarte important ca beneficiarii acestor sisteme automate de monitorizare să fie foarte instruiți atât în ceea ce privește întreținerea acestui sistem, precum și în ceea ce privește folosirea aplicațiilor și softurilor care însoțesc aceste capcane. Iar în acest caz, după cum cred că v-ați dat seama, mai este mult până departe. Înainte de a instrui oamenii trebuie să avem formatori (cei care îi învață pe fermieri), dar aceștia nu se pot găsi la tot pasul.

***Foto 5 și 6* – Mai multe specii de fluturi pot „păcăli“ softul de numărare și identificare automată a speciei țintă**

Sistemele automate de monitorizare reprezintă viitorul în protecția plantelor. Acestea ne pot ajuta să detectăm cât mai exact momentul apariției dăunătorilor (inclusiv sfredelitorul porumbului) și datorită lor putem realiza o combatere cât mai țintită, conform cerințelor pactului verde european (Green Deal). Dar, în același timp, mai este multă muncă de făcut până ce aceste sisteme să fie bine puse la punct ca să răspundă nevoilor fermierilor, mai ales în condițiile țării noastre.

Dr. ing. Emil GEORGESCU, INCDA Fundulea

Afacerea cu iepuri l-a motivat pe un tânăr din Suceava să aleagă medicina veterinară

Iepurii, pe lângă faptul că atrag privirile și relaxează datorită aspectului, mai pot aduce și profit dacă dezvolți o afacere bine gândită și depui suflet în tot ceea ce faci. Tot mai mulți fermieri sunt tentați să încerce, dar faptul că sunt animale destul de sensibile reprezintă un impediment.

Exemplul lui Alexandru-Daniel Pădurariu, student la Facultatea de Medicină Veterinară USV Iași, în anul I, din localitatea Iacobești, județul Suceava, care și-a dezvoltat o microfermă de iepuri, demonstrează că la baza tuturor lucrurilor stă marea dorință și pasiunea.

Dintr-o pasiune, o mică afacere! Ai încerca?

Tânărul și-a expus prietenii pufoși la expoziția Animal Fest by USV, reușind să atragă privirile oamenilor care nu pot trece indiferenți pe lângă acești „drăgălași". Astfel, am aflat și noi despre acest business-hobby.

„Pasiunea mea în ceea ce le privește pe aceste mici rozătoare a început încă din copilărie, avându-i ca animăluțe de companie. Mi-au creat niște amintiri plăcute, lăsându-mi un atașament emoțional puternic. După ce am crescut mi-am dat seama că pot face dintr-o pasiune o mică afacere de care să mă ocup în timpul liber", povestește acesta.

La început suceveanul a achiziționat rasa Californian, fiind o rasă de carne foarte prolifică, apoi pe parcurs, după ce a acumulat

experiență, a achiziționat și rasa Berbec German de mai multe culori (albastru, agouty, alb, sallander), iar pentru a înfrumusețea crescătoria a ales spre achiziție și rasa Rex Galben, mai prețioasă întâlnită rar la mulți crescători.

„În momentul de față dețin exemplare care ajung la 100 euro, iar puii la 50 euro. Am achiziționat matcă din țară, dar am procurat și linii din străinătate precum Slovacia, Bulgaria și Cehia“, punctează acesta.

Rozătoare sensibile, cu o dietă specifică

Creșterea iepurilor poate varia în dificultate în funcție de mai mulți factori fie pozitivi, fie negativi, mai adaugă studentul.

„Iepurii nu necesită spații foarte mari pentru a fi crescuți, cresc repede, nasc pui mulți, având o periodă de gestație de 30-32 de zile, iar vârsta optimă de reproducerea este de 6-8 luni, în funcție de talia rasei. Sunt animale sensibile, iar această sensibilitate se manifestă în mai multe aspecte ale sănătății și îngrijirii lor, cum ar fi hrana, adăpostul și tratamentele administrate. De asemenea, necesită o dietă adecvată, la bază fiind fânul, iar cerealele și legumele proaspete trebuie să vină în cantități adecvate. Adăpostul trebuie să fie curat, ferit de temperaturi extreme, calde sau reci, iar tratamentele nu trebuie să le lipsească.

Deparazitările la timp externe-interne, dar și vaccinurile pentru a preveni diferitele boli“, mai transmite Alexandru-Daniel Pădurariu.

Pentru că participarea la concursuri poate oferi recunoaștere pentru munca și dedicarea crescătorilor, tânărul s-a înscris în Asociația Crescătorilor de Păsări și Iepuri de Rasă-Bucovina. „Particip la concursuri cu iepurii, fiind membru în asociație, mai ales că poate fi o oportunitate excelentă de a întâlni alți crescători, de a schimba informații și de a învăța din experiențele altora“, ne spune studentul.

Medicina veterinară este o profesie gratifiantă

Revenind la pasiunea spre acest domeniu, aflăm de la Alexandru că încă din copilărie l-au caracterizat grija şi pasiunea față de animalele neajutorate și a știut de atunci care îi va fi meseria.

„Ca medic veterinar trebuie să asiguri confortul și protecția animalelor tratându-le și oferindu-le afecțiunea necesară. Cunoștințele și abilitățile dobândite la Facultatea de Medicină Veterinară mă vor ajuta să îmi gestionez mai eficient și mai sănătos businessul cu iepuri. Astfel, voi putea diagnostica și trata prompt orice afecțiune, minimizând riscurile de pierderi de animale, dar și costurile asociate cu problemele de sănătate ale iepurilor. În timpul facultății, voi avea ocazia de a-mi clădi o rețea de contacte profesionale, inclusiv profesori, colegi și alți specialiști în domeniu. Această rețea mă poate ajuta să obțin sfaturi, colaborări și oportunități de afaceri. Recomand medicina veterinară pentru că este o profesie gratifiantă și implică lucrul cu animalele pentru a le ajuta să ducă o viață sănătoasă și fericită. Este o oportunitate de a combina pasiunea pentru animale cu munca într-un domeniu care are un impact pozitiv asupra vieții lor și a proprietarilor acestora“, încheie Alexandru-Daniel Pădurariu, crescător de iepuri.

Beatrice Alexandra MODIGA

Măsuri pentru prevenirea antraxului la animale

Antraxul (cărbunele sau dalac) este o boală infecțioasă comună şi, fiind întâlnită mai frecvent la paricopitate (bovine, caprine, ovine) și produsă de un bacil, *(Bacillus anthracis)* care în mediul ambiant se transformă în spori, o formă de supravieţuire a acestui microb, care îi conferă o rezistenţă înaltă la acţiunea factorilor mediului extern (razele solare, substanţele dezinfectante) şi care favorizează menţinerea focarelor telurice (teritorii cu sol contaminat cu spori) pe o perioadă îndelungată de zeci de ani şi îmbolnăviri la animale mai numeroase în primăvară şi în anii cu precipitaţii abundente.

Animalele se pot îmbolnăvi prin intermediul furajelor şi al apei infectate, un risc major reprezentându-l organele şi ţesuturile animalului bolnav sau care a murit de această boală, inclusiv carnea, pielea, lâna, oasele, coarnele, copitele.

Omul se poate contamina în timpul îngrijirii animalelor bolnave, la sacrificarea şi tranşarea lor, prelucrarea pielii şi lânii sau la contactul tegumentelor cu solul contaminat.

Semnele clinice se manifestă prin hipertermie, precedată de tulburări generale, hiperemia mucoaselor, cordul pocnitor metalic, pulsul filiform, respiraţia accelerată, dispneică, mersul oscilant, frisoane, hematurie, animalul prezintă scurgeri sanguinolente din orificiile naturale, cade în decubit, are contracţii musculare, cu final letal.

Rapiditatea evoluţiei simptomelor este în funcţie de forma bolii, respectiv supraacută,

acută sau subacută, finalizată cu moartea animalului în câteva ore sau la 3-6 zile de la debutul infecţiei.

În cazul de suspiciune sau îmbolnăvire a unui animal proprietarul are obligaţia:

► Să solicite consultarea animalului (animalelor, după caz) de către medicul veterinar.

► Să nu sacrifice animalele bolnave fără permisiunea autorizată a medicului veterinar.

► Este interzis a fi întrebuinţată în alimentaţie, în scopuri tehnice sau pentru comercializare carnea şi produsele (pielea, lâna, alte subproduse) provenite de la animalele bolnave.

► Utilizarea în activitate a hainelor de protecţie (salopetă, şorţ, mănuşi, cizme etc.).

► Gestionare corectă prin colectare, înlăturare şi inactivare a deşeurilor animaliere.

► Persoanele care au fost în contact cu animalul bolnav sau cu produsele provenite de la acesta trebuie să se prezine la medicul de familie pentru a solicita asistenţa medicală de specialitate.

Antraxul este o boală care se poate preveni prin măsuri profilactice care includ acţiuni şi responsabilităţi din partea proprietarilor de animale, a autorităţilor locale, în colaborare cu serviciile sanitare veterinare, respectiv:

■ Să se comunice medicului veterinar, la data producerii, mişcările survenite în efectiv prin fătări, cumpărări, vânzări, mortalităţi.

■ Să permită medicului veterinar monitorizarea stării de sănătate a animalelor din proprietate şi să anunţe cazurile de îmbolnăviri sau de mortalităţi la speciile pe care le au în exploataţie.

■ Să implementeze normele de biosecuritate, normele de protecţie şi bunăstare a animalelor din exploataţiile comerciale şi exploataţiile din gospodăriile populaţiei.

■ Să se respecte legislaţia privind circulaţia animalelor pe teritoriul local, naţional şi în activitatea de import-export.

■ Să se efectueze curăţirea mecanică, dezinfecţia adăposturilor şi acţiuni de deratizare, cu unităţi şi personal de specialitate.

■ Implementarea legislaţiei cu privire la ecarisarea teritoriului şi protecţia mediului, prin utilizarea spaţiilor de colectare a cadavrelor şi a deşeurilor de origine animală ce nu sunt destinate consumului uman, în scopul distrugerii la unitatea Protan.

■ Interzicerea tăierii animalelor în scopul comercializării cărnii sau produselor rezultate pentru consum public, în alte locuri sau spaţii decât cele autorizate sanitar veterinar, solicitând medicului veterinar examenul de specialitate.

■ Să se asigure sprijinul personalului veterinar pentru efectuarea operaţiunilor de vaccinare anticărbunoasă pentru toate cabalinele, bovinele, caprinele şi ovinele în campaniile organizate o dată pe an, înainte ca animalele să fie scoase la păşunat, urmată de vaccinări de completare pentru animalele sub vârstă sau care nu au fost vaccinate în campania organizată.

■ Educaţia sanitară a populaţiei, a personalului care lucrează cu animalele şi consumă produsele obţinute de la acestea prin:

– informarea, ori de câte ori este cazul, cu teme din domeniile specifice privind sănătatea animalelor şi siguranţa alimentelor, având ca surse mass-media sau consultări cu personal de specialitate;

– achiziţionarea alimentelor, în special carne, numai din spaţii sau unităţi înregistrate sanitar veterinar, evitând comerţul „stradal“.

– evitarea consumului de produse şi subproduse de origine animală necontrolate sanitar veterinar.

Dr. Ioan Viorel PENŢEA – secretar al Colegiului Medicilor Veterinari Filiala Sibiu

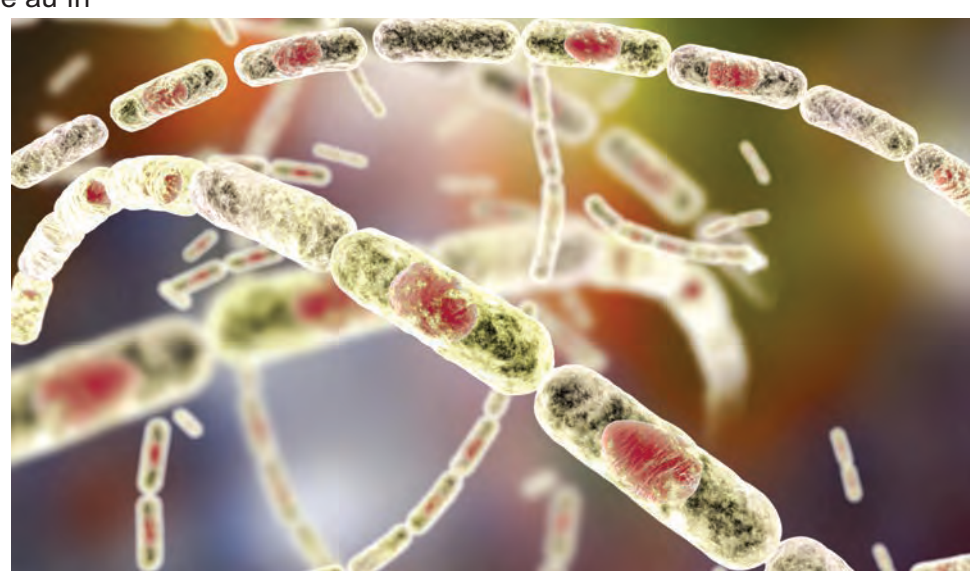

Sfatul specialiștilor

Cum îngrijim stupina la final de vară

În materialul următor vă supunem atenției câteva sfaturi venite din partea specialiștilor de la Asociația Crescătorilor de Albine din România cu privire la lucrările pe care apicultorii trebuie să le realizeze în această perioadă și la începutul toamnei.

Lucrările lunii august

În această perioadă toată atenţia trebuie acordată pregătirii familiilor pentru creşterea albinelor de iernare, iar în acest sens calitatea și cantitatea hranei sunt primordiale. De asemenea, în lipsa culesurilor sunt necesare o serie de hrăniri suplimentare de stimulare – pentru stimularea pontei şi creşterea albinei de iernare în cantitate suficientă, iar spre sfârşitul lunii august şi jumătatea lunii septembrie trebuie efectuate hrăniri de completare în cazul rezervelor insuficiente. Menţionăm că pentru perioada de iernare trebuie să existe în stup o cantitate de minimum 15 kg miere de calitate. Zonele de deal şi Delta Dunării rămân singurele surse serioase de cules natural (fâneaţă şi flora de baltă) în această perioadă.

În această perioadă se vor avea în vedere următoarele lucrări:

■ organizarea cuibului prin îndepărtarea fagurilor goi, descăpăcirea după diafragmă a celor cu miere puţină, echilibrarea şi, eventual,

completarea cu faguri cu miere de la alte familii mai puternice;

■ realizarea examenului clinic al familiilor de albine şi efectuarea eventualelor tratamente necesare;

■ întărirea familiilor slabe pentru a putea depăşi cu bine perioada de iernare;

■ eliminarea fagurilor cu miere de mană;

■ schimbarea mătcilor necorespunzătoare;

■ administrarea hrănirilor de stimulare pentru creşterea albinei de iernare;

■ strâmtorarea urdinişurilor în vederea evitării furtişagului;

■ se continuă lucrările de recoltare de propolis sau lăptişor de matcă.

În luna august, colectoarele de polen se ridică în jurul datei de 15 pentru a da posibilitatea să se completeze rezervele de polen din familiile de albine. Se conservă fagurii goi care se vor depozita în dulapuri speciale, se recondiţionează elementele de stup care urmează să adăpostească familiile pentru iernare și se continuă lucrările de reformare a fagurilor.

Lucrările lunii septembrie

Odată cu prima lună de toamnă familia de albine îşi începe pregătirea pentru iernare, deşi primele semne apar încă de la jumătatea lunii august, când încep eliminarea trântorilor din stup şi reducerea progresivă a puterii pe fondul lipsei de cules din natură. Populaţia de albine începe să scadă, cuibul se restrânge pe zona cu puiet, configurându-se spaţiul viitorului ghem de iernare. Intervenţiile apicultorului trebuie să aibă în vedere orânduirea cuibului, stimularea producerii de albină de iernare prin hrăniri stimulatorii, precum şi acumularea şi concentrarea resurselor de hrană necesare unei bune iernări, ţinându-se cont de cantitatea şi calitatea acesteia. Se recomandă valorificarea în continuare a resurselor naturale de hrană (culesuri târzii). În caz contrar, sunt importante evaluarea rezervelor şi aplicarea de hrăniri stimulatorii gluco-proteice (artificiale) pentru creşterea de puiet şi, în acelaşi timp, a celor de completare pentru asigurarea cu rezerve de hrană. Este bine ca hrănirile de stimulare artificiale să nu se facă mai târziu de 20 septembrie pentru ca noile albine care vor ecloziona să beneficieze de zborurile de curăţire, atât de importante pentru o bună iernare, înainte de reducerea

temperaturilor exterioare sub 10-12ºC. Responsabilitățile apicultorilor în luna septembrie presupun realizarea unei revizii generale de toamnă care constă într-o serie de activităţi ce depind de zona geografică, condiţiile de cules, tipul de stup şi situaţia puietului din cuib:

■ dimensionarea cuibului în funcţie de fagurii ocupaţi de albină (îndepărtarea fagurilor goi, descăpăcirea după diafragmă a celor cu miere puţină, eventual completarea cu faguri cu miere de la alte familii mai puternice); asigurarea rezervelor de hrană (1,5-2,5 kg miere căpăcită/fagure, de calitate (nu de mană);

■ păstrarea în cuib a fagurilor mai închişi la culoare, dar nu vechi, care să menţină căldura cuibului pe timp de iarnă, cu celule de lucrătoare bune de ouat în prima parte a primăverii;

■ schimbarea mătcilor necorespunzătoare, dacă nu s-a făcut în luna precedentă;

■ menţinerea familiilor cu populaţie de albine suficientă astfel încât la intrarea în iarnă să existe în stup o cantitate de 2,0-2,5 kg albină; Întărirea familiilor slabe pentru a putea depăşi cu bine perioada de iernare;

■ administrarea hrănirilor de stimulare glucidice pentru creşterea albinei de iernare; administrarea acestora se face sub formă de sirop în cantitate de 150 ml-250 ml la interval de 2-3 zile. Descăpăcirea fagurilor cu miere plasaţi după diafragmă sau în corpul de jos la stupii ME asigură o foarte bună stimulare şi o concentrare a rezervelor în acelaşi timp.

■ de asemenea, hrana proteică trebuie administrată pentru creşterea de albine viguroase, capabile să traverseze iarna în bune condiţii. În acest sens se poate administra polenul recoltat din familii proprii sănătoase (nu cumpărat) sau acesta se înlocuiește cu sirop sau turte.

■ strâmtorarea urdinişurilor în vederea evitării furtişagului şi punerea gratiilor împotriva pătrunderii şoarecilor ar fi, de asemenea, o serie de măsuri binevenite mai ales dacă timpul este rece. Pentru nopţile reci este importantă protejarea termică a familiilor de albine cu salteluţe sau pernuţe peste podişor şi eventual unele împachetări laterale, mai ales la stupii orizontali.

Laura ZMARANDA

La începutul lunii septembrie apicultorul trebuie să evalueze starea de sănătate şi să ia măsuri pentru prevenirea şi combaterea bolilor, să efectueze examenul clinic şi tratamentele necesare împotriva varroozei, conform prospectului. În plus, trebuie să aplice măsuri de zooigienă în stupi şi stupină pentru combaterea nosemozei. Va avea grijă să conserve fagurii goi care se vor depozita în dulapuri speciale, să aplice tratament cu sulf pentru prevenirea găselniței și să continue lucrările de reformare a fagurilor vechi. Recondiţionarea elementelor de stup care urmează să adăpostească familiile pentru iernare este, de asemenea, o lucrare realizată la începutul toamnei.

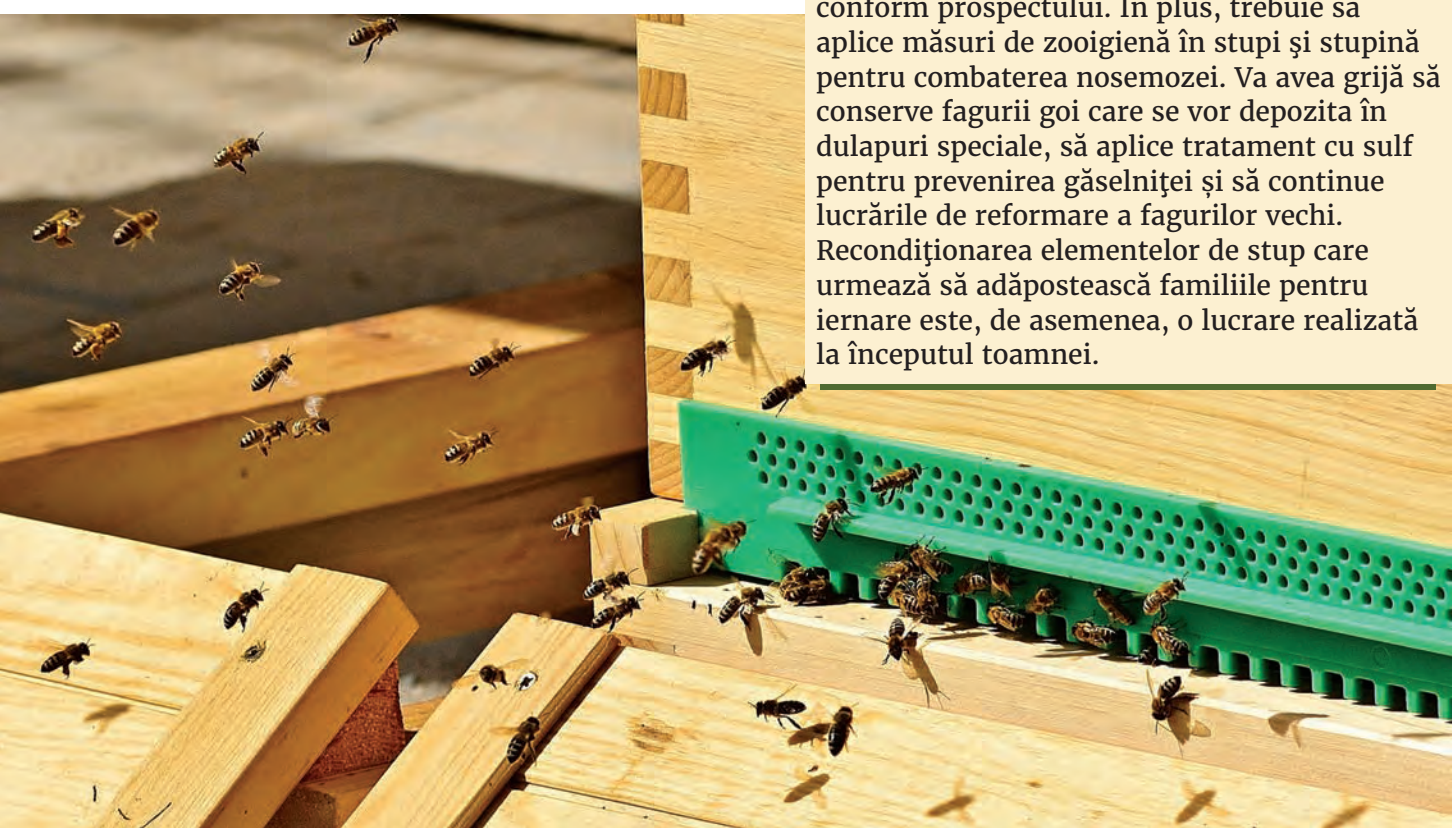

Magiunul de Topoloveni, ambasador al României în afara granițelor

Bibiana Stanciulov: „Este imoral să realizezi produse românești cu materie primă de import și nu am făcut niciodată asta“

În mediul antreprenorial din România au rămas puține afaceri cu capital 100% românesc, iar cele care au supraviețuit junglei capitalismului sunt astăzi un simbol al rezistenței, al dorinței românilor de a arăta că sunt capabili să gestioneze singuri businessuri de succes. Bibiana Stanciulov a dus faima țării peste tot în lume prin produsele pe care le-a realizat de-a lungul timpului. Nu este nimeni care să nu fi auzit de magiunul de Topoloveni. Acesta a devenit un ambasador al României și peste granițe și a ajuns chiar și pe masa Papei. În mod paradoxal, autoritățile române care l-au oferit ca dar Sanctității sale se gândesc de puține ori la prosperitatea producătorului român, spune Bibiana Stanciulov. Așa că responsabilitatea de a crea branduri serioase și de a le menține le revine aproape exclusiv oamenilor de afaceri români. Vă invităm la un dialog cel puțin interesant despre cronologia unei afaceri de succes construită de la zero de o doamnă care a demonstrat că se poate.

„Pe mine nu mă vor putea scoate din rădăcinile mele“

Fabrica de la Topoloveni nu funcționează pe principiul de a produce cantitate, ci de a produce calitate. Puțin și foarte bun, spune Bibiana Stanciulov. „Faceți-vă un calcul elementar. Dacă mergeți, spre exemplu, la un țăran să vă cumpărați carne veți crede că este de două ori mai scump decât în magazin, numai că în momentul în care mănânci sănătos elimini cheltuiala cu doctorul. Toate alimentele sănătoase sunt sanogene, adică te saturi consumând puțin, prin comparație cu produsele care conțin aditivi și din care trebuie să consumi mai mult. Și atunci, dacă faci un calcul la finalul zilei, vei vedea că ce ai cumpărat mai mult a

costat mult, iar ce ai cumpărat mai puțin ai dat într-adevăr aceeași sumă de bani, dar în ultimul caz ai două câștiguri mari, respectiv sănătatea și gustul produselor.“

Unul dintre principiile pe care s-a sprijinit afacerea dnei Stanciulov a fost acela de a crea o rețea de producători români care să furnizeze materie primă autohtonă pentru fluxul tehnologic din fabrică. A fost o decizie pe care nu a pus-o niciodată la îndoială, în pofida provocărilor economice care au apărut în piață.

„Niciodată nu am luat legume și fructe din străinătate. Mi s-ar părea imoral să faci produse tradiționale cu ingrediente din afara țării sau chiar să le lucrezi cu personal din alte țări. Pământul României este unul dintre cele mai bogate cel puțin din Europa și automat aici se obțin produse foarte bune. Sunt însă, într-adevăr, mai scumpe. Eu știu pentru că am pățit asta când statul român a eliminat subvenția de la producătorii de prune, iar pentru a recupera această pierdere mi-a impus-o mie la preț. În acel moment bulgarii, foarte buni comercianți, au venit și mi-au oferit prune cu un preț mai mic decât prețul cerut de producătorii români înainte de eliminarea subvenției. Cred că 99% dintre antreprenori ar fi acceptat oferta bulgarilor. Eu nu am făcut asta. Era imoral. Cum să faci magiun de prune Topoloveni cu prune bulgărești? Normal că apoi m-au căutat și producători de prune din Polonia și din Ungaria. Deși Uniunea Europeană îmi dă voie prin această indicație geografică a produsului să folosesc ingrediente din toată Uniunea, eu am refuzat să fac acest lucru. Pe mine nu mă vor putea scoate de aici, din rădăcinile mele.

„Lucrăm la doar 20% din capacitate din cauza concurenței neloiale“

În fabrica de la Topoloveni fluxul tehnologic continuă tot timpul anului. Fructele și legumele aduse de la producători români intră aproape imediat în procesare și se transformă într-o gamă variată de produse. Bibiana Stanciulov vorbește cu recunoștință despre oamenii care i-au stat alături în tot acest timp și spune că fără această echipă fabrica ar fi fost închisă. „Inițial producția din fabrică se realiza doar pe parcursul a două luni și jumătate, dar oamenii lucrau în continuare tot anul. Ușor-ușor, în timp am diversificat paleta de produse, astfel încât ciclul de producție să fie pe tot timpul anului. Astăzi punem pe piață 63 de produse.“

Începând cu anul 2003, afacerea dnei Stanciulov s-a aflat în centrul unei dispute judiciare despre care aceasta spune că i-a provocat pierderi economice importante și că a generat la nivelul companiei nevoia de rebranduire. „Lucrăm totuși doar la 20% din capacitatea fabricii și asta din cauza concurenței neloiale permisă de statul român din anul 2002-2003, de când cei de la Mnady și-au transformat imaginea astfel încât imaginea lor să se apropie de topomimul protejat de noi geografic. Ne judecăm din anul 2004. În plus, cei la ANPC au intervenit în mod brutal și îl numesc în mod special pe Horia Constantinescu care a început cu noi un «război civil» Totul a început cu sistemul de inscripționare a alimentelor, atunci când ne-a interzis prezența la raft cu Nutri score, deși acesta a fost eliminat cinci ani mai târziu de la primul atac pe care l-a lansat la adresa noastră. Hypermarketurile mi-au refuzat comenzile, a trebuit să schimb toate etichetele și să le facem fără Nutri score și nu a fost ieftin deloc. Atacul a continuat cu faptul că ne-a obligat să scoatem de pe etichetă «Fără adaos de zahăr» , deși noi așa am înregistrat produsul la Uniunea Europeană și spunem un adevăr atunci când subliniem faptul că este un magiun 100% din prune. În plus, avem și de la Ministerul Sănătății o analiză care atestă că este un produs fără adaos de zahăr. Ne-am judecat, am câștigat, dar aproape un an noi nu am avut produsele în rafturile magazinelor. Asta înseamnă că nu ai vânzări, nu ai venituri și atunci cu ce îți susții activitatea?“

Laura ZMARANDA

100 de ani de învățământ agricol la Fălticeni

Colegiul „Vasile Lovinescu“ din Fălticeni nu este doar o școală, ci un loc plin de istorie și tradiție în învățământul din Fălticeni. Acest colegiu a crescut și s-a dezvoltat de-a lungul anilor, adaptându-se nevoilor și cerințelor societății contemporane. De la începuturile sale ca școală practică de pomicultură în urmă cu 100 de ani și până în prezent, colegiul și-a extins oferta educațională, oferind specializări variate care răspund diverselor domenii de interes și evoluții economice. Pe lângă specializările de bază – agricultură, mecanic agricol și contabilitate –, oferta educațională s-a diversificat cu domenii ca industrie alimentară, protecția mediului, mecanică, silvicultură, veterinar, turism și alimentație – servicii. Impactul unui liceu cum este Colegiul „Vasile Lovinescu“ în comunitate este vast și semnificativ, influențând educația, economia și coeziunea socială.

Recent, Colegiul „Vasile Lovinescu“ a sărbătorit, printr-un amplu program, împlinirea a 100 de ani de existenţă. Manifestările derulate pe parcursul unei săptămâni au pus în lumină primul secol de activitate prolifică a acestei unităţi de învăţământ şi au reunit o audiență impresionantă, formată din elevi, părinți, prieteni ai colegiului, foști elevi și profesori, oficialități locale și județene, reprezentanți ai mediului universitar din Iaşi şi Suceava și ai diverselor instituții și agenți economici din domeniul agricol, industria alimentară, construcții, mecanică și servicii, din ţară şi din Republica Moldova, o parte dintre ei fiind foşti absolvenţi ai acestei şcoli.

Vasile Lovinescu a pus bazele primei școli practice de horticultură

Bazinul pomicol Fălticeni-Rădășeni s-a făcut cunoscut încă din secolul al XV-lea, când a început comerțul de fructe cu polonii, ca, mai apoi, să apară informații în cronicile „Uricariul“ lui Codrescu și în „Descrierea Moldovei“ a lui Dimitrie Cantemir despre livezile de la Rădășeni și Fălticeni, respectiv despre livezile de la Horodniceni, Brădățel, Botești, Oprișeni, Ciorsaci.

Dezvoltarea bazinului pomicol Fălticeni-Rădășeni, precum și existența unui însemnat număr de livezi în zonă, s-au datorat atât condițiilor de sol și climă favorabile, cât și faptului că majoritatea locuitorilor de aici au fost oameni liberi, cu dragoste și pasiune pentru pomicultură, buni specialiști nu numai în realizarea de soiuri, forme și biotipuri autohtone la măr, păr, prun, cireș, vișin, nuc, cais, ci și în ceea ce privește industrializarea producției de fructe, prin înființarea unor fabrici de marmeladă, dulcețuri și chiar a vinului din mere sau a țuicii din prune şi a rachiului de mere. În 1908, în Groapa

Rădășeni, pe un teren cedat gratuit de distinsul învățător și pomicultor Vasile Lovinescu, a fost înființată Pepiniera de stat Fălticeni-Rădășeni, care a avut un rol deosebit în organizarea și dezvoltarea bazinului pomicol şi a învăţământului agricol. Câţiva ani mai târziu, tot Vasile Lovinescu, revizor agricol și consilier tehnic la Ministerul Agriculturii, a pus bazele primei școli practice de horticultură din această zonă cu veche tradiție în cultura pomilor fructiferi și în comerțul cu fructe. Între anii 1924-1932, în clădirea şcolii funcţionează Şcoala Practică de Horticultură înfiinţată în 1920 de Vasile Lovinescu, dar care avea un sediu impropriu.

O școală trainică, deschisă spre cunoaștere și receptivă la schimbările vremurilor

Din 1932 până în 1950 școala are clase de gimnaziu și liceu comercial și Școală medie tehnică de administrație economică, de aici plecând și primele promoții de tehnicieni pomicultori cu cariere remarcabile în bazine pomicole renumite cum ar fi cele de la Pitești – Mărăcineni, Iași, Bistrița sau Voinești. De la înființare și până în prezent, a existat fără întrerupere o școală trainică,

deschisă spre cunoaștere, receptivă la schimbările progresiste ale vremurilor, care a avut în anii de existență 13 denumiri. Din 1950 până în 1966 școala agricolă din urbea de pe Șomuz funcționează ca Școală Medie de Tehnică Agricolă, din 1966 până în 1974 ca Liceu Agricol, cu profilurile horticultură, agricultură, contabilitate, merceologie agricolă, mecanică agricolă, veterinar, silvic, morărit – panificaţie, protecţia plantelor, topografie, multe dintre ele fiind păstrate până în prezent. Din 1974 până în 1989 a funcţionat ca Liceu agroindustrial, aici fiind şi una dintre cele mai mari şcoli profesionale de mecanici agricoli, din 1989 până în 2004 ca Grup școlar agricol, din 2004 până în 2012 ca Colegiul Agricol Fălticeni, iar din anul școlar 2012-2013, în urma unei Hotărâri a Consiliului Local Fălticeni, poartă numele celui care a înființat prima pepinieră pomicolă din România, Vasile Lovinescu.

De-a lungul celor zece decenii de activitate didactică, Colegiul „Vasile Lovinescu“ a demonstrat permanența unei misiuni educative şi de continuu apostolat în pregătirea tinerilor pentru lucrul în agricultură și pomicultură, oferind cunoștințe practice și teoretice esențiale pentru sectorul agricol.

Fiecare elev, devenit un lider inovator şi un cetăţean responsabil

De la directorul colegiului, prof. Cristinel-Petrică Acatrinei-Vasiliu, am aflat importanţa acestui moment solemn şi contribuţia personalului didactic al acestei școli, subliniind că amintirea şi învăţăturile profesorilor trecuţi în nefiinţă continuă să inspire generaţiile actuale.

„Astăzi este o zi specială pentru noi, sărbătorim un secol de educaţie şi de contribuţie semnificativă la formarea tinerei generaţii. Fiecare

elev care a trecut prin această şcoală a devenit un lider inovator şi un cetăţean responsabil. Aniversarea centenarului nostru este un moment important din istoria acestei şcoli. De-a lungul acestui secol zeci de generaţii de elevi au trecut pragul acestei instituţii, fiecare elev ducând cu el visuri, speranţe, aspiraţii unice şi devenind mai apoi lideri inovatori şi cetăţeni responsabili ai lumii.

Privind în urmă istoria noastră bogată, suntem plini de recunoştinţă faţă de toţi cei care au contribuit la succesul nostru de-a lungul deceniilor: directori, profesori, personal auxiliar, personal nedidactic, autorităţi locale şi centrale, parteneri, părinţi şi elevi. Fiecare a pus o piatră de temelie esenţială în construirea şi menţinerea acestei instituţii de învăţământ de elită şi afirmarea identităţii noastre ca şcoală. Doresc să adresez sincere mulţumiri colegilor noştri pensionari, pentru angajamentul, dedicarea şi devotamentul pentru liceul nostru. Fiecare a adus susţinere, experienţă, cunoştinţe şi pasiune pentru educaţie, fiecare a contribuit în mod unic şi valoros la misiunea noastră de a oferi elevilor o educaţie de calitate şi o experienţă şcolară împlinitoare.

Este responsabilitatea noastră să ne asigurăm că următoarele generaţii de elevi vor beneficia de aceeaşi educaţie de calitate şi de valorile solide pe care le-am oferit de-a lungul timpului“, consideră directorul colegiului, Cristinel-Petrică Acatrinei-Vasiliu.

Recunoştinţă pentru performanţe din partea Ministerului Educaţiei

În semn de recunoaştere a activităţii desfăşurate şi a performanţelor profesionale înregistrate în cei 100 de ani de existenţă, şeful Inspectoratului Şcolar, prof. Grigore Bocanci, absolvent al acestei instituţii, promoţia 1987, clasa regretatului profesor dr. Mircea Toma, a înmânat Colegiului „Vasile Lovinescu“ Diploma aniversară „Nicolae Iorga“ şi o plachetă omagială din partea Ministerului Educaţiei.

„Colegiul «Vasile Lovinescu» a devenit în aceste decenii un mediu stimulativ care asigură formarea de competenţe, valori şi atitudini atât de necesare tinerilor pentru a face faţă provocărilor unei societăţi în continuă schimbare, promovând egalitatea de şanse şi incluziune socială, susţinând în acelaşi timp o dezvoltare sustenabilă în context rural. Ceea ce individualizează Colegiul «Vasile Lovinescu» în mediul educaţional, precum şi în spaţiul comunitar local şi regional este dimensiunea adaptării la specificul şi deziderateleе comunităţii, adeziunea instituţiei de învăţământ la valori autentice care pot gira alinierea la standardele educaţionale naţionale şi europene: profesionalizare şi responsabilitate, cooperare şi colaborare, dezvoltare durabilă.

Cei peste 1.400 de elevi care studiază acum în acest colegiu au şansa de a învăţa, de a se forma ca personalităţi autentice într-o instituţie de

învăţământ care susţine şi încurajează performanţa, o instituţie cu o infrastructură în permanentă transformare şi modernizare, adaptată la standardele europene şi internaţionale. Aici elevii au ocazia să înveţe că meseria este într-adevăr o brăţară de aur.“

Colegiul „Vasile Lovinescu“ a rămas la sufletul absolvenţilor basarabeni

Printre participanţi s-au numărat şi absolvenţi din Basarabia, cu funcţii şi responsabilităţi în agricultura din Republica Moldova, care şi-au făcut studiile liceale la Fălticeni şi au descoperit cum se face agricultura modernă la facultăţile de agronomie din Iaşi, Bucureşti şi Cluj.

„Sunt onorat şi recunoscător să fiu absolventul Colegiului «Vasile Lovinescu», o instituție binecuvântată de Dumnezeu, cu dascăli dedicați meseriei şi cu înaintaşi de o valoare inestimabilă. Le mulţumesc din suflet organizatorilor, în numele meu şi al colegilor mei basarabeni, pentru invitația la aniversarea centenarului. Oraşul Fălticeni, Colegiul «Vasile Lovinescu», profesorii, directorii, colegii şi bucovinenii sunt şi vor rămâne în sufletul meu pentru totdeauna!“, ne-a spus Iurii Cărbune.

Specializări variate care răspund diverselor domenii de interes și evoluției economice

De fiecare dată când se vorbeşte de Colegiul „Vasile Lovinescu“, primarul municipiului Fălticeni, prof. Gheorghe Cătălin Coman, îşi aduce aminte cu drag de timpul petrecut aici, în calitate de profesor de educaţie fizică şi sport, între anii 2004-2012, precizând că anul acesta nu sărbătorim doar trecutul, ci şi prezentul şi viitorul unei instituţii educative care reprezintă un adevărat motor al progresului în comunitatea noastră.

„De-a lungul celor zece decenii de activitate didactică, acest liceu a demonstrat permanența unei misiuni educative şi de continuu apostolat în pregătirea tinerilor pentru lucrul în agricultură și pomicultură, oferind cunoștințe practice și teoretice esențiale pentru sectorul agricol.

Cu trecerea anilor, Colegiul «Vasile Lovinescu» și-a adaptat constant oferta educațională pentru a răspunde schimbărilor din societate și cerințelor economice în transformare și pentru a acoperi o gamă mai largă de domenii și interese. Această școală oferă, pe lângă specializările de bază – agricultură, mecanic agricol și contabilitate –, specializări variate care răspund diverselor domenii de interes și evoluții economice: industrie alimentară, protecția mediului, mecanică, silvicultură, veterinar, turism și alimentație – servicii. Această diversitate de specializări reflectă angajamentul colegiului de a pregăti elevii pentru o gamă largă de cariere și oportunități într-o lume în continuă schimbare. Elevii beneficiază nu doar de cunoștințe teoretice și practice solide în domeniile tradiționale, cum ar fi agricultura și mecanica agricolă, ci și de posibilitatea de a se specializa în domenii emergente și de viitor, cum ar fi protecția mediului, IT sau industria alimentară.

Pe lângă programa academică, colegiul promovează și dezvoltarea personală a elevilor prin activități extracuriculare, numeroase stagii de practică și de formare profesională în țări din Uniunea Europeană în cadrul Programelor Erasmus +, proiecte comunitare și colaborări cu agenți economici locali și regionali.

Acest tip de educație holistică și orientată către nevoile actuale ale societății contribuie la formarea unei generații de tineri pregătiți să facă față provocărilor și oportunităților viitoare“, este mesajul primarului municipiului Fălticeni, prof. Gheorghe Cătălin Coman, la aniversarea centenarului.

Silviu BUCULEI

Recomandări privind prevenirea toxiinfecțiilor alimentare în perioada de vară

În situaţia condiţiilor meteorologice cu temperaturi ridicate peste media specifică zonei geografice, cu avertizare „cod portocaliu“ sau „cod roşu“, pentru prevenirea apariţiei unor situaţii neprevăzute, în special toxiinfecţii alimentare, datorate procesării, depozitării, transportului şi valorificării produselor de origine animală şi vegetală, în alte condiţii decât cele stabilite prin legislaţia sanitară-veterinară şi pentru siguranţa alimentelor în vigoare, operatorii care activează în diferite segmente din lanţul alimentar, dar şi consumatorii trebuie să fie informaţi şi să cunoască că alimentul (materiile prime sau produsele finite) are capacitatea şi riscul cumulării de factori de contaminare, care se împart în:

► **contaminare chimică** – substanţe poluante din mediu (contaminare întâmplătoare), aportul suplimentar de compuşi chimici proveniţi din tehnologia agricolă sau alimentară (contaminare deliberată) reziduuri de medicamente de uz veterinar, metale grele sau alte reziduuri;

► **contaminare biologică** – bacterii, fungii, viruşi sau paraziţi.

Contaminarea alimentelor se poate produce:

■ pe parcursul procesului de preparare (igiena necorespunzătoare a spaţiilor, a utilajelor şi ustensilelor, modul inadecvat de păstrare, personal lucrător bolnav sau purtător a unui microorganism patogen etc.);

■ în timpul cultivării legumelor şi fructelor prin folosirea de îngrăşăminte naturale nematurate sau dacă sursa de apă pentru irigaţii este contaminată;

■ prin mediul înconjurător, în special când se înregistrează creşterea în exces a temperaturii şi nu este asigurat prin spaţii şi utilaje, lanţul de frig optim de păstrare a materiilor prime, ingredientelor, produselor intermediare sau a produselor finite.

Din acest motiv este absolut necesar ca siguranţa produselor alimentare să poată fi

realizată şi controlată prin metode care să asigure identificarea şi înlăturarea pericolelor potenţiale de contaminare, înainte de consumul produsului finit.

Regulile din domeniul siguranţei alimentelor pe întregul lanţ alimentar, clar definite prin acte normative, atenţionează operatorii din unităţiile care produc, procesează, depozitează, transportă şi comercializează materii prime şi produse alimentare finite de origine animală şi nonanimală că au obligaţia:

● să respecte normele generale de igienă şi de funcţionare la unităţile care procesează, depozitează, transportă şi comercializează produse de origine animală şi vegetală, precum şi în unităţile de alimentaţie publică, pensiuni agroturistice, cantine, în pieţele agroalimentare, târguri de animale sau târguri şi expoziţii organizate ocazional;

● să respecte condiţiile de depozitare şi lanţul de frig, prin asigurarea temperaturilor optime de păstrare a materiilor prime, a ingredientelor, a produselor intermediare sau a produselor finite, pentru a se evita un potenţial risc de contaminare sau depreciere a produselor alimentare;

● să respecte normele de igienă prin spălarea şi dezinfecţia spaţiilor de lucru, de depozitare, spaţiilor comerciale, a utilajelor, ustensilelor şi a mijloacelor de transport;

● să asigure verificarea stării de sănătate a personalului care prelucrează şi manipulează alimente;

● să certifice cu documente şi marca de sănătate condiţiile de trasabilitate şi calitate pentru carne, lapte, alte materii prime şi produse alimentare finite;

● să respecte normele privind operaţiunile de ambalare şi să ofere consumatorilor informaţii complete despre alimentele destinate comercializării prin etichete conforme cu legislaţia din domeniu;

● să asigurare condiţiile de transport pentru animale vii şi pentru produsele alimentare cu respectarea normelor de igienă şi de temperatură în mijloacele de transport;

● să supravegheze prin analize de laborator calitatea şi salubritatea materiilor prime, a produselor culinare, a produselor finite, din probe afluite pentru examene fizico-chimice, microbiologice, pentru determinarea aditivilor, contaminanţi şi pesticide, monitorizarea alimentelor care conţin organisme modificate genetic şi teste de sanitaţie pentru supravegherea stării de igienă a unităţilor;

● să comercializeze produsele alimentere numai în unităţi sau spaţii autorizate sau înregistrate sanitar-veterinar;

● să asigure facilităţi pentru educaţia sanitară periodică a personalului care lucrează în domeniul producerii, procesării şi comercializării produselor alimentare.

Populaţia trebuie să se protejeze prin:

■ achiziţionarea alimentelor de origine animală şi vegetală numai din spaţii sau unităţi înregistrate sanitar-veterinar, unde este asigurată asistenţa de specialitate prin care se garantează calitatea şi salubritatea acestora, evitând comerţul „stradal“;

■ cunoaşterea faptului că, în baza legislaţiei specifice, operatorul economic furnizor de produse alimentare este responsabil pentru calitatea acestora şi certifică acest lucru prin document de conformitate emis şi prin eticheta pentru fiecare sortiment şi lot de produs;

■ citirea cu atenţie a instrucţiunilor de pe etichetele produselor alimentare, care în mod obligatoriu trebuie să conţină informaţii privind unitatea furnizoare, elementele componente, modul de păstrare, preparare corectă şi termenul de valabilitate;

■ păstrarea corectă a alimentelor (în frigider, la temperaturi mai mici sau egale de 4°C);

■ separarea materiilor prime pentru prepararea alimentelor (carnea crudă de vită, porc, pasăre, peşte şi ouăle etc.) de mâncărurile deja gătite;

■ nu se recomandă decongelarea produselor alimentare sub jet de apă caldă şi nici la temperatura bucătariei, ci în interiorul frigiderului, după ce se scot din congelator;

■ fierberea laptelui, în cazul în care acesta nu este pasteurizat;

■ folosirea la prepararea alimentelor numai a apei potabile;

■ spălarea atentă a fructelor, a zarzavaturilor şi verdeţurilor folosite în reţetele culinare sau când acestea se consumă crude;

■ asigurarea condiţiilor de protecţie necesare evitării oricărui contact între alimentele destinate consumului şi insecte sau alte animale;

■ gestionarea corectă a resturilor menajere.

Protejarea populaţiei este asigurată permanent de personalul de specialitate din unitățiile sanitare-veterinare și pentru siguranța alimentelor teritoriale, prin monitorizarea şi efectuarea de acţiuni de control tematice, cu referire la respectarea normelor de funcţionare şi igienă în fermele cu animale şi păsări furnizoare de materii prime, în unităţi de procesare a produselor alimentare de origine animală şi nonanimală, unităţi de depozitare şi comercializare, pieţe agroalimentare şi alte obiective care pot fi considerate în anumite condiţii cu risc alimentar, precum şi prin analize la laboratoare acreditate, din probe recoltate din materii prime şi produse finite, pentru examene microbiologice, fizico-chimice, determinarea aditivilor, a contaminanţilor, pesticide, rezidii de metale grele, micotoxine, medicamente, organisme modificate genetic, radioactivitate etc.

În cazul apariţiei unor situaţii deosebite se recomandă sesizarea personalul sanitar-veterinar de specialitate, pentru a se interveni operativ şi eficient.

Dr. Ioan Viorel PENŢEA – secretar al Colegiului Medicilor Veterinari Filiala Sibiu

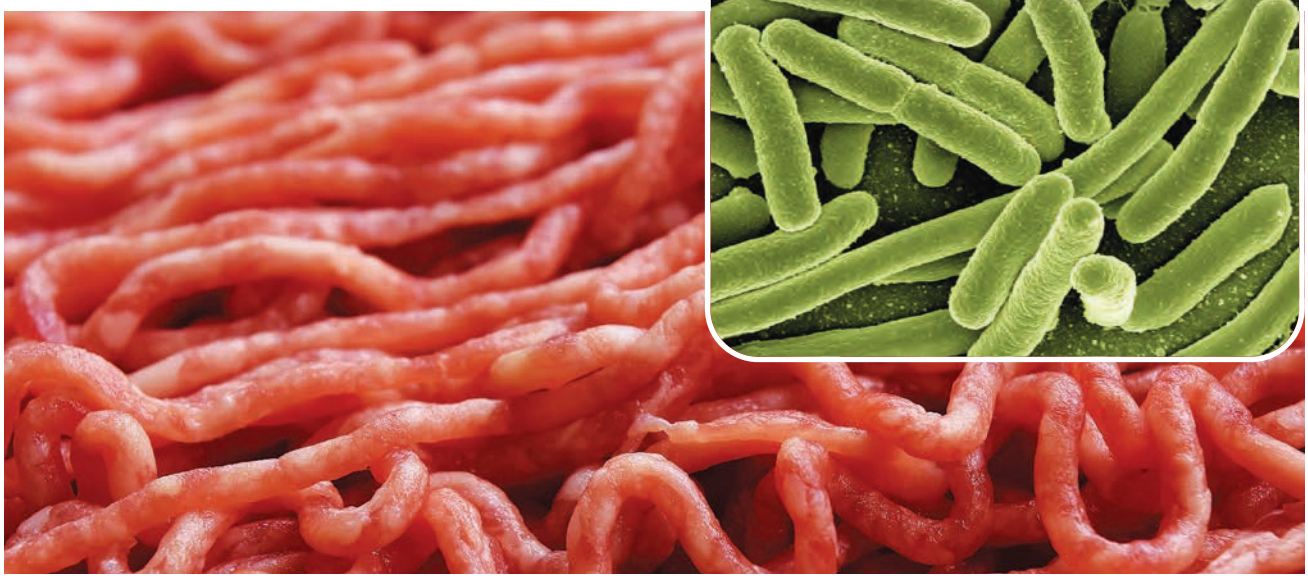

#INDAGRA2024 – o experiență unică de networking agricol

Avem plăcerea de a vă invita să participați la #INDAGRA2024, cel mai important eveniment de networking agricol din România, care se va desfășura la ROMEXPO, în perioada 30 octombrie – 3 noiembrie. Anul acesta, pregătim o ediție absolut spectaculoasă, dedicată prezentării celor mai avansate și impresionante tehnologii din sectorul agricol.

#INDAGRA2024 reprezintă o oportunitate unică pentru profesioniștii din domeniu de a se reuni, de a stabili conexiuni valoroase și de a împărtăși cunoștințe esențiale pentru dezvoltarea agriculturii moderne.

„Conceptul ediției din acest an pune un accent puternic pe networking și schimbul de know-how între specialiști, creând un cadru ideal pentru colaborare și inovație. Specialiștii vor putea participa la demonstrații live, sesiuni de networking și conferințe tematice, toate concepute pentru a le oferi informații valoroase și pentru a-i ajuta să rămână la curent cu cele mai recente tendințe și inovații din acest sector“, transmite Oana Netbai, PR **ROMEXPO**.

Manifestarea este recunoscută pentru tradiția și vizibilitatea sa deosebită în rândul profesioniștilor din domeniu și pentru capacitatea sa de a atrage un număr impresionant de participanți.

Acesta este locul unde companiile își pot prezenta produsele și serviciile în fața unui public specialist, format din potențiali clienți, parteneri și investitori.

Ne dorim să vă avem alături la această ediție memorabilă a Târgului internațional de produse și echipamente în domeniul agriculturii, horticulturii, viticulturii și zootehniei, unde împreună vom explora viitorul agriculturii și vom construi relații durabile în industrie.

Nu ratați șansa de a face parte din acest eveniment de referință și de a contribui activ la progresul agriculturii moderne!

Detalii despre condițiile de participare pe www.indagra.ro sau romexpo@romexpo.ro

INDAGRA

30 OCTOMBRIE - 3 NOIEMBRIE

ROMEXPO
www.indagra.ro

Organizator:

Co-Organizator:

EURASCO

ufi Approved Event

Tainele misterioase din clepsidra labirintică a Marocului (I)

Luând naștere din populație amazigh sau berberi, Marocul amintește de Regatul Berber de Mauretania, așezare ce datează probabil din anul 110 î.Hr. și de întâiul stat marocan musulman, Regatul Nekor, fondat în anul 710 de Salih I ibn Mansur. Cu priveliști impresionante, de la litoral și până la Munții Atlas, tărâmul marocan respiră printr-o aură tradițională, una dintre principalele preocupări sociale fiind continuitatea familiei. Din cauza secetei, populația de la sat a migrat continuu către cea de la oraș, astfel statul a început un demers în acest sens în anul 2004 pentru a crește calitatea nivelului de trai.

Pătrund în labirintul cu străzi înguste de un metru ale căror ziduri roșiatice vor să te lase captiv acolo, simt hipnoza bidinelelor ce văruiau fiecare părticică din medină și mă îmbăt cu sunetul dintre pereți. E muzica adunată de la motocicletele ce umblă haotic în ambele direcții, nici nu-mi dau seama când au timp să te mai și ocolească, în ultima secundă-ți feresc coatele ori evită vreo pisică de pe lângă tarabele comercianților. E *Marrakesh*, loc fondat în 1070 de căpetenia tribului Lamtuna, Emir Abu Bakr ibn Umar, regiune locuită în perioada neolitică de fermierii berberi.

Reușesc să evadez. Ies ametită de acolo, soarele o luminează pe *Jemaa el-Fnaa*, cea mai aglomerată piață din Africa, loc în care demult s-a început construirea unei moschei, dar niciodată nu a mai fost finalizată, ba chiar a devenit ruină. Acest loc, azi bătătorit de tălpile turiștilor de pretutindeni și ale localnicilor, ce ziua este atât de liniștit,

noaptea se transformă, nu mai ai unde să arunci un ac, fiecare părticică este ocupată de oameni, obiecte sau motoretele Tuc-Tuc. Pe jos stau aliniate niște lămpi ca la spectacol, de fapt da, mai încolo puțin e un fel de teatru comic în stradă, se spun diferite glume, povești, toți ascultă cu atenție. Mă strecor printre mulțime și vreau să surprind momentul, filmând o scenă, ei mă văd imediat că nu sunt de-a lor, mă salută cu „Bonsoir, Madame!“ și cred că fac o glumă pe seama mea, nu înțelegeam mai nimic în arabă. Plec zâmbind de-acolo, ochii-mi sunt în toate direcțiile, mă simt ca o furnică-ntr-un mușuroi. Pe grătarele încinse sfârâie fripturile și legumele, în vase mari sunt gătite ciorbele, zici că sunt la o nuntă-n sat, mă așez într-un colț și aștept să se facă frigăruile, dar nici nu poți sta locului când auzi muzica ce răsună din tarabane, îți tot vine să dansezi. Marrakesh prinde viață; noaptea, de fapt, e zi în noapte, fumul gri se-nalță pân' la lună învăluind-o cu toată povestea de la picioarele ei, de aici, de jos, dintre muritori.

„Tu, cel ce intri pe ușa mea, să-ți depășești cele mai mari speranțe“ este mesajul scris la intrarea pe poarta de la *Medersa Ben Youssef*, cel mai mare colegiu islamic din Maroc de odinioară unde învățau aproximativ 900 de studenți și unul dintre cele mai frumoase centre teologice din Africa de Nord, fondat în timpul domniei sultanului marinid Abu al-Hassan în secolul al XIV-lea.

Te atinge răcoarea de pe coridorul cu arcade maure ce duce spre curtea centrală interioară, nu știu dacă sunt eu îmbrăcată prea subțire ori am intrat în lumea tablourilor pictate în alb-negru ce stau agățate pe acești pereți. Arhitectura marocană și andaluză mă fascinează, vibrația culorilor verde, albastru, negru, maro, alb îmi împăturesc în interiorul minții un păun ce-și deschide penajul multicolor și misterios. Textul coranic și motivele geometrice se îmbină armonios cu parfumul desenelor florale de deasupra mozaicului, e totul o splendoare vie, locul seamănă cu Alhambra din Granada, Spania, iar chemarea la rugăciune pe care o aud din difuzoare îmi aprinde curiozitatea și mai mult. Din cele 130 de camere atât de mici, aleg să intru într-una, mă îndrept către fereastă și privesc lumina soarelui ce bate pe piscina în jurul căreia acum sunt turiști, iar altădată erau profesorii șeici și elevii.

În a doua parte a traseului prin Maroc vă voi îndruma pașii prin viața sultanilor din Palatul Bahia, liniștea cuprinsă de arhitectura Mormintelor

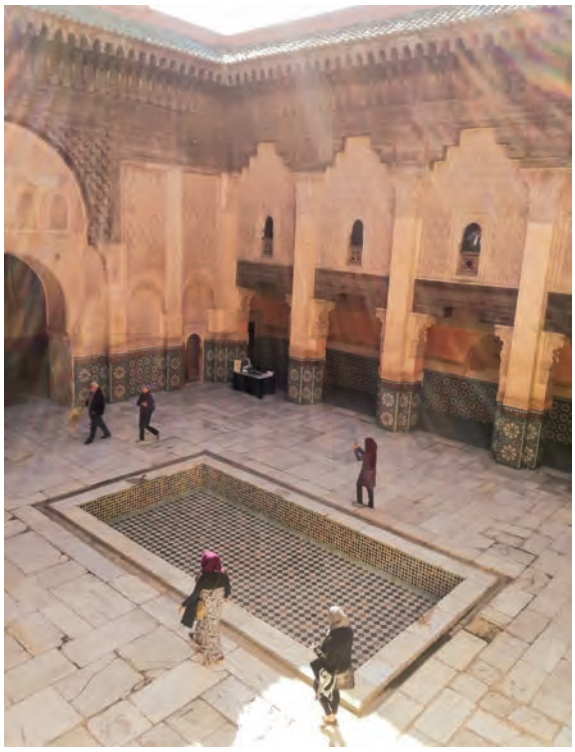

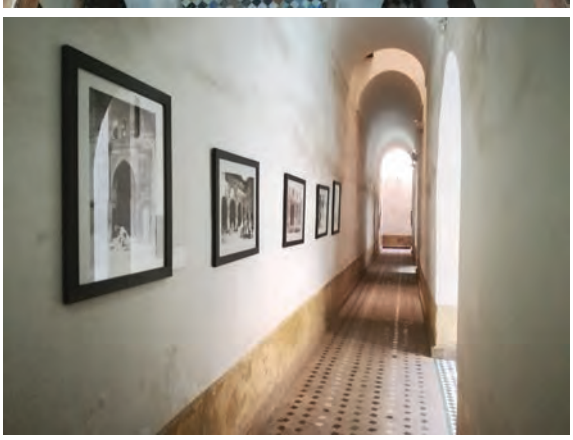

Saadiene, vom ajunge la unul dintre simbolurile Marrakechului – Moschea Koutoubia, vom simți tumultul autentic din Souk și vom fi fascinați de frumusețea Grădinilor Majorelle.

(Va urma)

Aurora GRIGORE

MĂNĂSTIREA BISTRIȚA, rodul calmului inimii și Pomelnicul luminii

Cuprinsă de răcoarea bravilor stejari de pe dealul Cetățuia, de măreția Muntelui Simon, dar mai ales de lumina florilor ce răsar pe pământurile satului Bistrița, de peste șase sute de ani a rămas pe aceste meleaguri, spre binecuvântarea credincioșilor, această vatră monahală ce emană bucuria clipelor, Mănăstirea Bistrița.

Ctitorită de domnitorul Alexandru cel Bun în anul 1407, mănăstirea poartă hramul „Adormirea Maicii Domnului“ și se remarcă mai ales prin aspectul său, o poveste a stilului bizantin și totodată o bijuterie identificată prin prețioasele ornamente. Ștefan cel Mare, Petru Rareș și Alexandru Lăpușneanu au fost printre cei care au contribuit la construcția lăcașului de cult prin înălțarea turnului clopotniță, a paraclisului, a picturilor și, treptat, prin renovările făcute până spre sfârșitul anilor 1500.

Zidul de piatră ce împrejmuiește mănăstirea, care a folosit și ca zid de protecție împotriva inamicilor, te anunță cu glasul puțin sobru că dincolo de el s-a păstrat liniștea, fără de care nu ne-am regăsi pe noi înșine. Pășind în mănăstire prin bolta turnului, îmi ridic privirea către paraclisul dedicat Sf. Nicolae ce se află în partea superioară. Acestea au fost ridicate de Petru Rareș la jumătatea anilor 1500.

Cu rondele de iarbă veșnic proaspătă la picioare și răsunet de eliberare la creștet, Turnul clopotniță a fost construit de Sf. Voievod Ștefan cel Mare în anul 1498, iar în partea de sus a acestuia se află paraclisul consacrat Sf. Ioan cel Nou de la Suceava.

Casa Domnească a lui Alexandru cel Bun, chiliile din secolul al XVIII-lea ce găzduiesc acum bucătăria mănăstirii, biblioteca, cimitirul și biserica acestuia, cancelaria și așezările pentru primirea pelerinilor alcătuiesc un complex monahal ce transmite stabilitate, expiră aerul siguranței sufletești și dau inspirația fără egal în mâinile tuturor.

Cel mai prețios obiect pe care îl are Mănăstirea Bistrița este Icoana Sfintei Ana,

apărătoare a copiilor și bolnavilor, unde credincioșii îngenunchează cu evlavie și speranță, căci multe minuni s-au înfăptuit dintre rugăciunile făcute la aceasta, amintind aici de vindecarea ieromonahului Varvara, egumenul Mănăstirii Pângărați. Icoana a fost un cadou al Împărătesei Ana, soția împăratului bizantin Manuil, și al Patriarhului Matei pentru Doamna Ana, soția lui Alexandru cel Bun. Este amintit într-un manuscris atribuit Mitropolitului Gheorghe al Moldovei și Sucevei faptul că această icoană a fost donată Mănăstirii Bistrița în anii 1407-1408, făcându-se totodată o sfeștanie într-o zi fără ploaie.

Un document istoric de seamă al Mănăstirii Bistrița este Pomelnicul acesteia, o adevărată mărturie ce evocă trecutul Moldovei, unde sunt amintiți, printre alții, domnitori, călugări, logofeți, donatori, soldați ce și-au dat viața în lupta de la Podul Înalt. Cel mai probabil scrierea acestuia a început în anul 1407 aici, la mănăstire. Copistul moldovean, Axinte Uricariul, este cel care amintește întâia oară în sec. al XVIII-lea despre existența acestui oracol bisericesc al celor ce au călcat pragul aici și nu numai, de la domnitorul Bogdan I și până la Iuga, membri ai familiilor, rudele lui Ștefan cel Mare, arhimandritul Dionisie, neamul Nicorescului, boieri munteni, monahul Gavriil Scriitorul. În urma cercetărilor făcute de slavistul Damian Bogdan, este posibil ca primele file ale Pomelnicului să fi fost copiate în scris după niște tăblii de lemn sau înscrieri de pe fațada peretelui de la proscomidiar. Ultima mențiune în Pomelnic a fost făcută în anul 1682, deci aproximativ trei sute de ani s-au așternut nume atât de cunoscute poporului sau nu. Probabil că scrisul era al monahilor sau al altor oameni apropiați ai bisericii și era făcut la altar sau în chilii.

Se odihnesc veșnic aici, în biserica mănăstirii, Alexandru cel Bun și soția sa Ana, fiul lui Ștefan cel Mare, Alexandru, Mitropolitul Sucevei, Anastasie și Chiajna, soția lui Ștefan Lăcustă, domnitor al Moldovei.

Pe lângă petale de trandafiri și zidurile puternice precum gândul, adesea cărările sunt bătătorite cu lacrimi din cer sau de pe pământ, însă de ajungi aici, în comuna Alexandru cel Bun, unde râul Bistrița te îndrumă să mergi mai departe puțin, regăsești, trăgându-ți sufletul, rodul calmului, al iubirii adevărate ce izvorăște din privirea Sfintei Ana ori din fiecare parte sfântă a Mănăstirii Bistrița.

Aurora GRIGORE

Opt beneficii și utilizări uimitoare ale petalelor de trandafir

Petalele de trandafir nu sunt doar simboluri ale frumuseții și iubirii, ci și ingrediente versatile cu numeroase beneficii pentru sănătate și frumusețe. Bogate în antioxidanți, vitamine și minerale, petalele de trandafir sunt folosite de secole în diverse practici de îngrijire a pielii.

Știai că toate petalele de trandafiri sunt comestibile, iar unele sunt chiar mai aromate și mai delicioase decât altele? Cu toate acestea, este important să rețineți că singurele petale de trandafir pe care le puteți folosi și ingera sunt de la trandafiri care au fost cultivați organic, fără utilizarea de insecticide și/sau fungicide.

Petalele de trandafir au multiple beneficii pentru sănătate și frumusețe: hidratare (mențin pielea hidratată și catifelată); antiîmbătrânire (antioxidanții din petale ajută la reducerea semnelor îmbătrânirii); calmare (au efecte calmante și antiinflamatorii asupra pielii) și aromaterapie (aroma naturală a trandafirilor ajută la relaxare și reducerea stresului).

Specialiștii în trandafiri de la Famous Roses Bulgaria au descoperit multiple beneficii și utilizări uimitoare ale petalelor de trandafir. Iată care sunt acesta și cum le puteți integra în rutina zilnică!

„Puterea vindecătoare a trandafirilor este cunoscută de secole. Până în anii 1930, trandafirii au fost folosiți ca medicament oficial atât pentru tratamente topice, cât și pentru cele interne. Nu doar petalele, ci și măcești și uleiurile. Dar totuși de ce sunt trandafirii atât de speciali? Beneficiile acestora sunt multiple, precum: astringenți, antivirali, antibacteriani, antiseptici, antiinflamatori, antidepresivi, antispastici, stimulatori digestivi, expectoranți, plin de antioxidanți și, nu în ultimul rând, afrodisiaci. Deși un buchet perfect de trandafiri de la florărie poate avea un parfum minunat, este indicat să nu folosiți acele petale, deoarece

de obicei sunt cultivați cu o mulțime de substanțe chimice și îngrășăminte. Ce petale de trandafiri puteți alege, dacă nu puteți salva petale de trandafir de la florărie și cum le putem obține? Cea mai bună opțiune este creșterea propriilor trandafiri. Alegeți cele mai intens parfumate și mai aromate soiuri de trandafiri franțuzești, acestea tind să fie roșii, albe, roz pal sau galbene. Trandafirii roșii pot adăuga culoare siropurilor și ceaiurilor, trandafirii roz o aromă delicată dulcețurilor și șerbeturilor, în timp ce trandafirii galbeni pot aromatiza sarea sau bilele de baie“, explică specialiștii bulgari.

Cu atât de multe specii și soiuri de trandafiri disponibile este greu de știut care dintre ele vor trece atât testul gustativ, cât și cel al mirosului. Singura modalitate de a ști dacă vă veți bucura de petalele atât pentru consum, cât și pentru alte produse cosmetice este să le degustați.

Multe rețete necesită petale de trandafiri uscate, așadar trebuie să vă recoltați propriile petale de trandafir, iar cel mai bun moment al zilei este dimineața devreme, imediat după răsăritul soarelui. După cules, trandafirii se pun într-un coș sau un recipient tip farfurie mare, feriți de razele soarelui. Cel mai bine este dacă se pot usca într-un loc umbrit care este, de asemenea, bine ventilat. Întoarceți trandafirii de câteva ori pe zi, până când sunt suficient de uscați pentru a smulge cu ușurință petalele. Apoi lăsați petalele libere să se usuce încă o zi, până când nu sunt umede și sunt gata pentru a fi puse în borcane curate, cu capac.

Cum puteți utiliza petalele de trandafiri

► **Miere de trandafiri.** Nu numai că are un gust uimitor, dar este excelentă pentru calmarea durerilor de gât datorită proprietăților antibacteriene ale mierii. Se obține prin infuzarea petalelor de trandafir în miere pentru a obține o aromă delicată. Aveți nevoie de petale de trandafiri uscate (suficiente pentru a umple un borcan) și miere crudă (suficientă pentru a acoperi petalele). Adăugați mierea peste petale uscate, amestecați bine și lăsați să se infuzeze timp de 3-14 zile înainte de utilizare. Mierea de trandafir poate fi folosită că îndulcitor natural în ceaiuri, iaurturi sau deserturi.

► **Ceai de trandafiri.** Ceaiul de trandafir este cunoscut pentru proprietățile sale calmante și pentru faptul că ajută la reducerea stresului și a anxietății. De asemenea, este bun pentru digestie și hidratare. Se obține adăugând petale de trandafir uscate într-o ceașcă de apă fierbinte și se lasă la infuzat timp de 5-10 minute.

► **Săpun de trandafiri.** Petalele de trandafir sunt încorporate în săpunuri naturale, fie ca extract, fie ca petale întregi. Se pot folosi baze de săpun gata preparate, la care se adaugă extract de trandafir și petale mărunțite. Săpunul de trandafir oferă o experiență de curățare delicată și aromată, fiind benefic pentru toate tipurile de piele datorită proprietăților sale hidratante și antiinflamatorii.

► **Ulei de trandafiri.** Dacă sunteți în căutarea beneficiilor produselor de înfrumusețare naturale, merită cu siguranță să învățați cum să vă faceți propriul ulei de trandafiri. Uleiul de trandafir este cunoscut pentru faptul că: hrănește și regenerează țesuturile pielii; curăță și ameliorează iritațiile și ajută la menținerea tonusului pielii. Uleiul de trandafiri poate fi adăugat în unturi și creme de corp, balsamuri de buze și săpunuri de casă sau folosit ca atare pentru un masaj relaxant al picioarelor.

► **Apă de trandafiri.** Este un tonic facial excelent, care calmează și hidratează pielea. Poate fi folosită și pentru a împrospăta aerul din casă sau adăugată în diferite preparate culinare. Se obține prin fierberea petalelor de trandafir în apă, după care se strecoară lichidul obținut.

► **Oțet de trandafiri.** Calmează arsurile solare și mâncărimile cauzate de mușcăturile de insecte, este minunat pentru clătirea părului, oferindu-i strălucire și reducând mătreața; poate fi folosit ca toner pentru piele sau în salate ca dressing aromat. Pentru a obține oțetul de trandafiri, se infuzează petalele în oțet de mere pentru câteva săptămâni, apoi se strecoară.

► **Bile de baie cu trandafiri.** Bilele de baie cu trandafiri transformă baia într-o

experiență relaxantă și luxuriantă, eliberând uleiuri esențiale și arome plăcute care ameliorează anxietatea, calmează mintea și corpul. Amestecați petale de trandafir uscate cu bicarbonat de sodiu, acid citric, sare Epsom și uleiuri esențiale, după care modelați bilele și lăsați la uscat.

► **Sare de baie cu trandafiri.** Dacă nu aveți toate ingredientele sau formele pentru bile de baie, puteți combina petale uscate de trandafir cu sare Epsom relaxantă sau sare de mare. Sarea de baie cu trandafiri este perfectă pentru relaxare și detensionare. Adăugați câteva linguri în apa caldă a băii pentru a vă bucura de o piele catifelată și un sentiment general de bine.

Indiferent de forma în care alegeți să le folosiți, petalele de trandafir pot aduce un strop de lux și numeroase beneficii în viața zilnică. *(L.S.)*

Sursă foto: Famous Roses Bulgaria

agroBUSINESS
România
Anul XV, nr. 8 (344) • 1 – 31 august 2024

Revista Lumea Satului
Lumea afacerilor tale

Suplimentul agroBUSINESS

Lumea Satului TV
Emisiunea Din lumea satului

Difuzată pe postul național AGROTV

www.lumeasatului.ro www.agro-business.ro www.tv.lumeasatului.ro

DIN SUMAR

UE și fermierii 62-65

Sierra Quadrant: 2025 va aduce un nou ciclu de incertitudini economice România se confruntă cu o criză majoră de leadership, de know-how economic 66-68

OFA UGIR: Introducerea sistemului E-factura pe relația B_2C și e-TVA vor produce efecte economice negative semnificative 70-71

Raport PwC: Trei sferturi dintre români se așteaptă să cheltuiască mai mult pentru alimente, îmbrăcăminte și călătorii 72-73

Reglementarea Noilor Tehnici Genomice 74-76

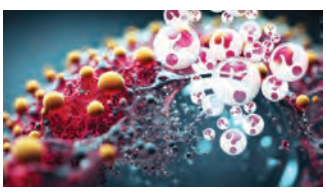

9 din 10 români consideră mâncarea gătită acasă mai sănătoasă 78-79

Evoluţii pe piaţa de capital 80-81

agroBUSINESS România

Dacă ți-a plăcut, contactează-ne pentru abonament!

Editor general: Ion BANU – 0744.68.25.47

Redactor-şef: Bogdan PANȚURU – 0770.69.12.41

Redactor corector: Oana PETRE-DASCĂLU

Redactori: Anca Lăpușneanu, Laura Zmaranda

Colaboratori: Andrei Oprea-Banu, Teofilia Banu, Ion Bogdan, Daniel Botănoiu, Beatrice Modiga

Marketing, abonamente, difuzare:
e-mail: marketing@lumeasatului.ro
Nicuşor Oprea-BANU: – 0752.15.01.46; 0722.27.13.38
e-mail: nopreabanu@yahoo.com

Compartiment financiar:
ec. Adina ALBU
dr. Niculae SIMION – 0741.21.76.27

Grafică & tehnoredactare: Mariana CISMARU

Editura: ALT PRESS TOUR Bucureşti: Director general: ing. Ion BANU
Director executiv: ing. Nicuşor Oprea-BANU

Redacţia: str. Moineşti nr. 12, Bl. 204, Sc. A, Ap. 4, sector 6, Bucureşti. Tel./fax: **021.311.37.11**
Pentru corespondenţă: OP 16 CP 39; E-mail: lumeasatului@gmail.com; www.agro-business.ro

ISSN 2501-3971; ISSN-L 2501-3971

Jurnaliștii publicației noastre sunt membrii ai Asociației Presei Agricole din România – APAR, asociație afiliată ENAJ (The European Network of Agricultural Journalists) din 2013.

Toate drepturile asupra acestei ediţii a revistei sunt rezervate SC ALT PRESS TOUR SRL, reproducerea (integrală sau parţială) a materialelor publicate nefiind permisă fără aprobarea, în scris, a editorului. Precizăm că întreaga răspundere privind corectitudinea informaţiilor din articolele pe care le publicăm revine autorilor.

Tipar executat la Tipografia ART PRINT

Când 1 + 1 = 11

Unui amic i s-a stricat telefonul. S-a dus cu el la reparat și i s-a spus că reparația e prea scumpă și că ar trebui să-și cumpere alt telefon. Ceea ce a și făcut, amicul... Și câți oameni nu sunt puși în aceeași situație? Iar telefonul este doar un umil exemplu. Practic, modelul de a arunca ce s-a stricat sau ce nu mai e la modă este deja o obișnuință bine înrădăcinată... Sunt oameni care, la un an, doi își schimbă televizorul sau alte echipamente electrocasnice pentru că a apărut ceva „nou“... Ce mă miră este că nimeni – cu mici excepții, nu a tras un semnal de alarmă în acest sens... Pentru că, dacă tot se vorbește de eliminarea dioxidului de carbon din atmosferă, în primul rând ar trebui limitată drastic această risipă, nu-i așa? Dar nu... Moda în acest moment este că omul cu nevoile sale este cel mai mare poluator de pe planetă. Drept consecință, Forumul Economic Mondial și ONU au ajuns la concluzia cu ani în urmă că producția de alimente provoacă „încălzire globală“ și trebuie eliminată. Un oficial european a declarat de curând că: „Sunt bucuros să văd angajamentul comun al comunității internaționale de a atenua emisiile de metan din agricultură ca un mijloc de a atinge obiectivele pe care le-am semnat în Acordul de la Paris privind clima. Sistemele alimentare sunt responsabile pentru 60% din emisiile de metan.“ O altă personalitate, de data asta de peste Ocean, a spus într-o declarație: „Atenuarea metanului este cea mai rapidă modalitate de a reduce încălzirea pe termen scurt. Alimentarea și agricultura pot contribui la un viitor cu conținut scăzut de metan prin îmbunătățirea productivității fermierilor și a rezistenței. Salutăm miniștrii Agriculturii care participă la implementarea Angajamentului global privind metanul.“ Anul acesta s-au tot spus lucruri despre „dușmanul“ numit „agricultură“ care, potrivit unora, distruge planeta, iar cererea globaliștilor de a închide fermele este justificată. Sub pretextul reducerii „emisiilor de metan“, treisprezece națiuni au semnat angajamentul de a genera foamete prin eliminarea producției agricole și închiderea fermelor. În plus, este pregătită la vedere o strategie de comutare la consumul de insecte...

Să stăm strâmb, să judecăm drept... Ce se spunea acum câțiva ani, înainte să înceapă actuala nebunie, despre poluare? Păi se spunea că principala sursă de poluare a aerului atmosferic este transportul auto, cu o cotă de 88% din emisiile totale de poluare. Din aceste surse provin emisii în cantităţi mari de hidrocarburi, oxizi de carbon, oxizi de azot şi de sulf etc., în funcţie de diferiţi factori: calitatea combustibilului utilizat, starea tehnică a vehiculelor, numărul unităţilor de transport exploatat etc. În privința industriilor se spunea că industria modei este a doua cea mai poluatoare industrie din lume, după industria petrolului. Interesant, cum suntem duși cu zăhărelul... Dar asta nu e tot... Potrivit unui studiu din 2009, 15 vase comerciale poluează într-un an mai mult decât toate mașinile de pe glob la un loc. Acest lucru este cauzat de carburantul de calitate inferioară pe care îl folosesc aceste vapoare, motorina folosită în industria navală având de 2.000 ori mai mult sulf decât cea folosită la autovehiculele moderne. Cele 90.000 de vapoare comerciale din lume poluează, deoarece peste 70% din emisiile acestora sunt eliberate în atmosferă la mai puțin de 400 kilometri de țărm. Circa 85% din totalul global al emisiilor de noxe ale vapoarelor sunt eliberate în emisfera nordică a Pământului. Astfel, potrivit studiului, transporturile maritime sunt responsabile pentru circa 3,5-4% din schimbările climatice cauzate de emisii. Un cargobot de dimensiuni mari poate să genereze 5.000 tone de oxid de sulf pe an. Vasele comerciale sunt responsabile pentru 18-30% din întreaga poluare cu oxizi de azot a Pământului și cu 9% din poluarea cu oxizi cu sulf a Globului. Acest lucru se întâmplă deoarece fiecare vapor este folosit 24 de ore pe zi, timp de circa 280 de zile pe an.

Cine este curios poate afla că au existat concentrații mult mai mari de CO_2 pe Terra decât acum în urmă cu sute de mii de ani. Cum e posibil, ne-am putea întreba? Probabil de la erupțiile vulcanice. Ce mă miră cel mai tare este următorul fapt: în această vară a erupt vulcanul Etna. De ce oficialii europeni nu se gândesc să facă un soi de filtre care să oprească eliminarea de gaze toxice în atmosferă când erupe un asemenea vulcan? Pentră că o astfel de erupție poluează cât toate mașinile și toată industria la un loc, de când acestea au apărut pe Pământ. Dar se pare că naturii nu-i poți pune „filtre“, cu toate că se încearcă la greu... Din toate punctele de vedere...

Bogdan PANȚURU

UE și fermierii

În februarie 2024, fermierii s-au mobilizat în Europa pentru a denunța creșterile costurilor de producție și veniturile incerte, standardele de mediu considerate uneori prea oneroase și consecințele războiului din Ucraina asupra sectorului agricol european. Cu toate acestea, câteva narațiuni înșelătoare și-au făcut loc în dezbatere.

Trebuie știut că NU Comisia Europeană își impune „regulile“ fără a consulta statele membre.

În materie agricolă, ca și în toate celelalte domenii de competență ale Uniunii Europene, Comisia Europeană nu decide niciodată singură.

Comisia are doar competența de a face propuneri legislative. A propune nu înseamnă a adopta. Într-adevăr, marea majoritate a legilor europene sunt adoptate în comun de Parlamentul European, format din europarlamentari aleși direct de cetățeni și Consiliul Uniunii Europene, format din miniștri din cei douăzeci și șapte.

Legile europene sunt, așadar, rezultatul unui compromis politic între aceste două instituții.

De asemenea, este important de precizat că orice propunere legislativă este supusă consultării publice prealabile. Prin urmare, este fals să se afirme că statelor membre și fermierilor le sunt impuse reguli de către Comisia Europeană.

Agricultura reprezintă aproape o treime din bugetul european, cu aproape 390 de miliarde de euro în perioada 2021-2027.

Creată în 1962, Politica Agricolă Comună (PAC) a evoluat considerabil pentru a ține cont de schimbările climatice și de mediu, continuând să garanteze securitatea alimentară și suveranitatea Europei. Noua PAC a intrat în vigoare la 1 ianuarie 2023. Această ultimă reformă, adoptată de Parlamentul European și Consiliu, a avut ca scop modernizarea și simplificarea PAC. Se pune un accent mai mare pe subsidiaritate, cu Planuri Strategice Naționale adoptate de fiecare stat. Li se acordă o marjă de manevră mai mare în implementarea PAC, cu obiective adaptate fiecărei regiuni în parte.

Această nouă PAC a intrat în vigoare cu doi ani mai târziu, deoarece propunerea inițială a Comisiei a fost modificată pe scară largă, pentru a ajunge la un compromis acceptabil atât pentru majoritatea statelor membre, cât și pentru majoritatea deputaților europeni.

„Inflație normativă“ sau „nebunie normativă“: nu, tranziția ecologică nu se va întâmpla împotriva fermierilor!

Astfel, mai multe texte legislative propuse în cadrul Green Deal nu au fost adoptate și nu vor fi adoptate: cele privind utilizarea durabilă a pesticidelor, cadrul pentru sistemele alimentare durabile și revizuirea textelor privind bunăstarea animalelor.

Comisia Europeană este conștientă de provocările tot mai mari cu care se confruntă fermierii și, așa cum a promis în discursul din septembrie 2023 privind starea Uniunii, președintele von der Leyen a lansat un dialog strategic privind viitorul agriculturii. Dialogul reunește fermieri, reprezentanți ai magazinelor alimentare, organizații de consumatori, grupuri de mediu, cu scopul de a înțelege mai bine preocupările fermierilor și pentru a defini o viziune comună pentru viitorul sistemului agricol și al alimentației în Europa.

În urma acestor consultări și a propunerii Comisiei, la 26 martie 2024 statele membre au aprobat o revizuire a PAC. Relaxările vor permite ca implementarea PAC să fie mai adaptată la provocările excepționale cu care se confruntă fermierii. Această revizuire va permite, de asemenea, reducerea sarcinii administrative, prin scutirea fermelor mici de mai puțin de 10 hectare de controale legate de respectarea cerințelor de eco-condiționalitate. Aceste noi reguli simplificate vor trebui aprobate de Parlamentul European.

Comisia se angajează să realizeze această tranziție către sisteme alimentare mai durabile pentru a reduce impactul negativ asupra schimbărilor climatice și a pierderii biodiversității, care sunt amenințări directe la adresa sustenabilității agriculturii.

Strategia prezentată de Comisie urmărește să răspundă acestui imperativ de restabilire a biodiversității, asigurând în același timp că fermierii și consumatorii pot avea beneficii și că securitatea alimentară pe termen lung este păstrată. Tehnologia și inovația vor avea rolul lor de jucat în îmbunătățirea productivității și în utilizarea mai bună a resurselor naturale.

În prezent, aproximativ 20% din alimente sunt risipite în Europa. Prin urmare, este posibil să ne hrănim populația folosind terenurile agricole actuale, producând în același timp conform unor practici agricole mai bune.

Diferitele studii de impact care estimează că producția agricolă va scădea odată cu adoptarea măsurilor legislative prevăzute în această strategie nu țin cont de inovațiile tehnologice, nici de evoluția consumului, nici de lupta împotriva risipei alimentare. În cele din urmă, studiile nu iau în considerare pierderile la producția agricolă rezultate din evenimente climatice extreme și pierderea biodiversității, deși este clar că întregul cost al inacțiunii este mai mare.

Ar trebui să oprim acordurile de liber schimb pentru a ne proteja fermierii?

Comisia poate calibra deschiderea pieței și poate include astfel cote în negocierile acordurilor de liber schimb pentru limitarea importurilor de anumite produse. Toate acordurile comerciale încheiate conțin cote, adică un volum limitat de produse agricole care pot fi importate cu taxe vamale reduse sau fără taxe vamale. Astfel, pentru acordul cu Mercosur, cota de carne de vită în discuție se ridică la 90.000 de tone pe an, echivalentul unei fripturi de 200 g pe european.

Produse importate care nu respectă standardele de sănătate? De ce UE nu prevede în mod sistematic clauze oglindă?

În ceea ce privește calitatea produselor, UE are norme sanitare și fitosanitare solide pentru a se asigura că toate alimentele introduse pe piața UE îndeplinesc cerințele pentru un nivel ridicat de protecție a sănătății umane și pentru a preveni răspândirea dăunătorilor sau a bolilor între plante și animale. Toate importurile de produse agroalimentare trebuie să respecte aceleași cerințe sanitare și fitosanitare ale UE. Concret, toate produsele importate din țări terțe sunt supuse acelorași standarde de calitate ca și produsele din agricultura europeană, iar UE nu face niciun compromis cu privire la standardele de sănătate în acordurile de liber schimb.

Pe de altă parte, când discutăm de „clauzele oglindă“ care nu sunt prevăzute în acordurile internaționale, vorbim despre

metodele de producție. Acest lucru se datorează faptului că cerințele referitoare la modul în care sunt fabricate produsele nu sunt în general impuse produselor importate. De fapt, reglementările europene au deja un impact asupra metodelor de producție din țările terțe. Acesta este în special cazul mecanismului de ajustare a frontierei la poluarea cu CO_2, care evită lupta împotriva „scurgerii de carbon“ și face posibilă promovarea unor procese de producție mai curate.

De asemenea, Regulamentul (UE) 2023/1.115 care vizează combaterea defrișărilor și degradării pădurilor interzice introducerea pe piață sau exportul de pe piața europeană a produselor care au contribuit la defrișarea sau degradarea pădurilor după data de 31 decembrie 2020. Cele șapte mărfuri acoperite sunt cafea, cacao, cauciuc, ulei de palmier, soia, carne de vită și lemn, precum și anumite produse derivate, cum ar fi pielea și cărbunele.

Concurență neloială din partea importurilor ucrainene?

În contextul războiului din Ucraina, UE a ridicat temporar taxele vamale la importurile din Ucraina în iunie 2022. Confruntați cu inflația și creșterea costurilor de producție, fermierii sunt îngrijorați de sosirea puiului ucrainean pe piața europeană.

Acordul de Asociere UE-Ucraina, inclusiv Zona de Liber Schimb Aprofundată și Cuprinzătoare, a garantat companiilor ucrainene acces preferențial la piața UE din 2016. După începerea războiului de agresiune rusesc, UE a introdus Măsuri Comerciale Autonome (ATM) în iunie 2022, care permit tuturor produselor ucrainene accesul, fără taxe vamale, pe piața UE. Aceste măsuri au fost prelungite cu un an în 2023. În ianuarie 2024, Comisia Europeană a propus reînnoirea cu un an a suspendării taxelor de import și a cotelor pentru produsele ucrainene, cu garanții suplimentare pentru protejarea pieței ucrainene. În timpul negocierilor, Consiliul și Parlamentul au adăugat măsuri suplimentare pentru protejarea fermierilor europeni. În ceea ce privește Moldova, Parlamentul a decis recent să prelungească măsuri similare cu încă un an.

Pentru a proteja fermierii europeni, Comisia Europeană a propus o „frână de urgență“ pentru anumite produse „sensibile“, precum carnea de pasăre, ouă și zahăr, pentru a limita volumul importurilor din Ucraina la niveluri medii observate în 2022 și 2023, niveluri peste care taxele vamale vor fi reintroduse.

Dr. ing. Daniel BOTĂNOIU

Sierra Quadrant: 2025 va aduce un nou ciclu de incertitudini economice

România se confruntă cu o criză majoră de leadership, de know-how economic

Economia românească va trece, în următorii ani, printr-un amplu proces de restructurare, pe fondul provocărilor generate de schimbările tehnologice, de criza forței de muncă și de modificările fiscale. Fără o planificare strategică, fără o restructurare a operațiunilor și fără un leadership capabil să anticipeze evoluțiile pieței, multe dintre companiile românești, mai ales din sectorul IMM-urilor, riscă să dispară, avertizează experții de la Sierra Quadrant într-o analiză privind perspectivele mediului de business românesc.

Economia, lumea în care trăim nu mai seamănă deloc cu ce se întâmpla acum 20-30 de ani. Nivelul de impredictibilitate, de incertitudine a crescut foarte mult, iar planurile de business nu mai pot urmări o evoluție liniară. A trecut vremea când puteai să îți faci planuri pe 4-5 ani, mizând pe creșterea economică, pe avansul consumului, pe stabilitatea unei legislații fiscale. În noua realitate economică, volatilitatea a devenit cuvântul de ordine, iar perspectivele trebuie să în calcul o mulțime de factori, de la ritmul tot mai alert de inovare, la AI și schimbarea obiceiurilor de consum, apreciază experții Sierra Quadrant.

Astfel, potrivit acestora, economia românească riscă să piardă semnificativ la capitolul competitivitate, să devină practic irelevantă în perspectiva următorilor ani, dacă nu își va restructura operațiunile și nu va adopta planuri de planificare strategică, soluții menite

să anticipeze riscurile și să exploateze avantajele oferite de AI, de inovație și cercetare.

„2024 este un an de standby pentru majoritatea firmelor românești. Este un an de respiro după 4 ani de crize multiple, de inflație, de probleme logistice. Este un an de acalmie în care, pe fondul stabilității oferite de cadrul electoral nu numai în România ci la nivel global, nu vom asista la modificări semnificative de ordin fiscal, decizii majore care să impacteze business-ul, nu vom avea surprize. Însă, din 2025, lucrurile vor arăta cu totul altfel“, spune Ovidiu Neacșu, partener coordonator Sierra Quadrant. Potrivit companiei, 2025 va aduce un nou ciclu de probleme economice, de la cele de ordin fiscal, la cele structurale care țin de relevanța business-urilor, de concurență și de evoluția economică, în general.

„Criza datoriilor la nivel global se adâncește pe zi ce trece, iar soluțiile sunt cele deja cunoscute. Creșteri de taxe, reduceri de cheltuieli bugetare, cu efecte directe în economie. Pentru România, perspectivele indică o amplificare a provocărilor de natură fiscală (creșteri de taxe) și o accentuare a problemelor mai ales din industriile asociate consumului (scăderi de producție și vânzări, accentuarea blocajului financiar etc.) Necesara restructurare a aparatului public, reducerea cheltuielilor statului pe fondul deficitului semnificativ, noua lege a salarizării și inflația vor pune o presiune semnificativă pe consum, pe ramurile productive ale economiei“, arată analiza.

2025-2027, orizont incert

În aceste condiții, spun experții, firmele românești trebuie să își pregătească cu mare atenție planurile de business pentru orizontul 2025-2027, în condițiile în care perspectivele nu sunt deloc pozitive. „Producția industrială continuă să scadă, creșterea economică este una firavă, de numai 0,1% în T1, iar inflația continuă să afecteze performanța economiei. Asistăm deja, așa cum estimam, la un val semnificativ de închideri de firme în primul trimestru, probabil vor fi mai multe insolvențe decât în anii trecuți – în special efecte ale creșterilor de taxe din acest an“, afirmă Ovidiu Neacșu *(foto)*.

Totodată, Sierra Quadrant estima, la finele anului trecut, că în 2024 vom vedea peste 150.000 de firme cu probleme în economie, iar datele anunțate de Registrul Comerțului, după primul trimestru, vin să confirme această predicție. Anul trecut, spre comparație, peste 133.000 de firme au intrat în dificultate (16.335 de companii și-au suspendat activitatea, 39.031 au fost dizolvate, 71.241 au fost radiate, iar 6.650 au intrat în insolvență). Potrivit specialiștilor, companiile cu cele mai mari probleme, în momentul de față, sunt cele din comerț, agricultură, industrie și construcții, acolo unde creșterea taxelor, scăderea puterii de cumpărare și limitarea creditării au creat multiple probleme.

„Printre firmele care și-au închis porțile, în prima parte a anului, cele mai multe sunt așa-numitele firme zombie, cu capitaluri negative, incapabile să facă față provocărilor din prezent. Probabil numărul lor va crește semnificativ în următoarea perioadă.

Pentru restul, șansa continuării activității este dată de necesara restructurare a operațiunilor, de adaptarea ofertei de produse și servicii la noua realitate, de adoptarea unor planuri de planificare strategică“, spun experții. „Există o vorbă la români: acoperișul casei se repară când e

soarele pe cer, care se potrivește situației din prezent. În esență, dacă vor să evite provocările, hopurile economice care urmează, companiile românești trebuie să își ia de pe acum măsuri necesare pentru a preîntâmpina efectele creșterilor de taxe, scăderii vânzărilor etc. Este ca la medic. Te duci la un control preventiv, nu când boala e deja instalată“, spune Neacșu. Potrivit experților, în prezent, din păcate, multe dintre firmele românești ajung să apeleze la producedurile de restructurare, de la concordatul preventiv la acordul de restructurare, mult prea târziu, când deja au mari probleme financiare, de funcționare a business-ului.

„Din păcate, la noi se înțelege greșit, de mulți antreprenori, rolul procedurilor de restructurare. Restructurarea operațiunilor nu înseamnă doar să îi ajuți să își reducă datoriile, să își rezolve problemele de finanțare. Firmele au nevoie de un program de planificare strategică, de o evaluare completă a business-ului – cine sunt clienții, cum arată piața, care sunt competitorii, dacă au posibilități de inovare.

Altfel, în absența unei strategii pe termen mediu și lung, multe dintre firme ajung, după câțiva ani, în aceeași situație în care s-au aflat și în momentul în care au fost restructurate“, arată analiza.

Managementul, principalul vinovat

Statisticile procedurilor de insolvență arată că, în foarte multe cazuri, managementul este principalul vinovat pentru situația economică dificilă în care se află companiile. Mai mult chiar, în cele mai multe situații, managementul nu este schimbat chiar dacă compania ajunge în situații de criză.

Lipsa unui leadership competent este, potrivit experților, una dintre marile probleme ale economiei românești. „Lumea în care trăim nu mai are o evoluție liniară. Situațiile de tip «black swan» sunt tot mai dese, iar realitatea oferă provocări tot mai complexe. În noua dimensiune economică în care trăim, influențată puternic de Industry 4.0, de AI, de criza forței de muncă fără un anumit nivel de educație, asociat dezvoltării economice, noii realități, este tot mai greu să faci față provocărilor.

A trecut vremea managerilor «școliți» la locul de muncă, crescuți pe valul creșterii consumului. În perspectiva următorilor ani, leadership-ul va avea o influență tot mai puternică asupra business-ului, a modului în care este capabilă compania să prevadă oportunitățile din viitor și să anticipeze semnalele de alarmă“, arată analiza Sierra Quadrant. Potrivit analiștilor, cel puțin în 2025, pentru multe companii, mai ales din zona IMM-urilor, marea provocare o va reprezenta continuitatea business-ului.

„Leadershipul unei companii trebuie să capete noi valori, să manifeste un nivel ridicat de alertă de agilitate, să construiască modele de business capabile să anticipeze provocările și oportunitățile din viitor, să genereze planuri de planificare strategică – elemente care, din păcate, lipsesc din multe dintre companiile din România. Ne confruntăm, din păcate, cu o criză majoră de leadership, fapt care riscă să influențeze competitivitatea economică în orizontul următorilor ani“, conchid experții.

A consemnat Bogdan PANȚURU

Pierre-Etienne Couture a preluat conducerea stației de procesare a semințelor din Sinești

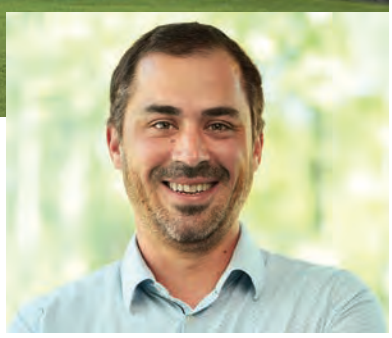

Pierre-Etienne Couture este noul Site Lead al staţiei de procesare şi condiţionare a seminţelor din localitatea Sinești, județul Ialomița.

Pierre-Etienne are o experiență vastă în acest domeniu. El și-a început cariera la Monsanto în 2013, ocupând diverse poziții, printre care cea de Plant Manager al fabricii din Peyrehorade, Franța, Distribution & Warehousing Lead la nivelul EME și Commercial Area Manager, după cum informează un comunicat al companiei Bayer. Înainte de a se alătura companiei, el a dobândit experiențe valoroase în cadrul unor companii din domeniul agricol, cum ar fi Labeyrie® și Bonduelle®. Pierre-Etienne a absolvit Facultatea de inginerie agronomică și industrie alimentară (2005-2011) din cadrul Institutului Politehnic Lasalle Beauvais din Franța. El se va muta în România împreună cu familia sa.

„Sunt încântat și onorat să îmi asum responsabilitatea pentru staţia noastră din Sinești. Având deja o echipă extraordinară la fața locului, obiectivul meu principal este de a continua și de a extinde remarcabila tradiție instituită aici cu peste cincisprezece ani în urmă, în special în contextul dinamic de astăzi. În centrul misiunii noastre se află menținerea celor mai înalte standarde de calitate a semințelor, ținând cont în permanență atât de clienții noștri, cât și de sustenabilitatea acțiunilor noastre. Ne angajăm să ne asigurăm că eforturile noastre contribuie în mod pozitiv la satisfacția și succesul clienților noștri“, a declarat Pierre-Etienne.

Producția de semințe este o activitate importantă pentru compania Bayer. Staţia din Sinești, județul Ialomița, poate procesa, într-un singur sezon, semințe de porumb de pe o suprafață de 8.000 de hectare. Semințele de porumb produse aici anual ar putea acoperi întregul necesar al României. Aceste semințe sunt distribuite în 22 de țări din întreaga Europă și nu numai, menținând în mod constant o calitate ridicată, indiferent de destinație. Aproximativ 40% din totalul semințelor produse sunt rezervate fermierilor români. În prezent, staţia de producție din Sinești este cea mai avansată unitate de producție Bayer din regiunea EME. *(I.B.)*

OFA UGIR:

Introducerea sistemului E-factura pe relația B2C și e-TVA, efecte economice negative semnificative

Organizația Femeilor Antreprenor din cadrul UGIR (OFA UGIR) atrage atenția că cele două Ordonanțe de Urgență (OUG), aprobate fără o consultare publică prealabilă, respectiv OUG 69 și OUG 70 din data de 21 iunie 2024, vor produce efecte economice negative semnificative. Actele normative fac referire la introducerea sistemului E-factura pe relația B2C și Decontul de TVA precompletat RO e-TVA.

Argumentele experților din cadrul Grupului de fiscalitate al patronatului OFA UGIR, coordonat de consultantul fiscal Loredana Mihăilă, sunt, potrivit unui comunicat preluat de financialintelligence.ro:

E-factura pe relația B2C

Această măsură obligă raportarea detaliată a achizițiilor efectuate de persoane fizice, inclusiv cumpărăturile online și achizițiile de bunuri de folosință îndelungată. Astfel, statul va deține date detaliate despre structura achizițiilor și bugetele consumate de fiecare persoană fizică.

Impact negativ anticipat:

► Percepția de control excesiv din partea statului asupra modului de cheltuire a banilor de către cetățeni.

► Scăderea consumului pe piața națională din cauza temerii de supraveghere, ceea ce poate duce la diminuarea Produsului Intern Brut (PIB).

► Migrarea achizițiilor online către piețele din țările vecine (Ungaria, Bulgaria, Polonia) și preferința pentru cumpărăturile directe din magazinele din UE, care va afecta negativ economia românească.

Decontul de TVA precompletat RO e-TVA

Acest sistem, deși intenționează să combată evaziunea fiscală, va genera costuri suplimentare și birocrație pentru companii și ANAF, fără a aduce beneficii concrete în creșterea încasărilor bugetare.

Impact negativ anticipat:

► Companiile vor trebui să aloce resurse suplimentare pentru conformarea cu noile cerințe și astfel vor crește costurile operaționale și se va reduce competitivitatea pe piață.

► Sistemul va dubla raportările, deoarece datele necesare sunt deja furnizate prin declarația 394, astfel birocrația crește fără a aduce beneficii suplimentare în combaterea evaziunii fiscale.

► Riscul ca notificările ANAF să devină un avertisment pentru evazioniști, astfel că vor avea timp să își acopere urmele.

► Costuri publice semnificative pentru implementarea și întreținerea sistemului, resurse care ar putea fi mai bine utilizate pentru automatizarea și dezvoltarea de soluții software eficiente.

Concluzii și solicitări:

■ Pornind de la argumentele prezentate, OFA UGIR cere abrogarea OUG 69/2024 și 70/2024. Implementarea acestor acte normative în forma actuală nu aduce beneficii semnificative economiei românești și contribuabililor, ci, dimpotrivă, impune sarcini administrative suplimentare și generează costuri inutile.

■ OFA UGIR susține necesitatea unor consultări publice reale și transparente înainte de adoptarea unor măsuri legislative cu impact semnificativ asupra mediului economic. Este esențial să promovăm un sistem fiscal eficient și echitabil, care să sprijine dezvoltarea economică și competitivitatea pe piața națională și internațională.

■ Organizația Femeilor Antreprenor din cadrul Uniunii Generale a Industriașilor din România (OFA UGIR) este un patronat dedicat sprijinirii și promovării antreprenoarelor din România. Fondată cu scopul de a oferi suport și resurse necesare dezvoltării afacerilor conduse de femei, OFA UGIR se angajează să creeze un mediu favorabil pentru creșterea economică și profesională a membrilor săi.

(B.P.)

Raport PwC:

Trei sferturi dintre români se așteaptă să cheltuiască mai mult pentru alimente, îmbrăcăminte și călătorii

- Atunci când iau decizii de cumpărare, consumatorii din România sunt interesați în primul rând de preț, apoi de cât de sănătos este produsul și de impactul asupra mediului.
- Trei sferturi dintre ei estimează că în următoarele șase luni vor cheltui mai mult pentru alimente, îmbrăcăminte, produse de bricolaj și călătorii.
- Prețurile mai mici și ofertele promoționale sunt principalele motive pentru care ar schimba brandul cumpărat.
- Jumătate dintre consumatori vor să achiziționeze produse mai sustenabile.
- Magazinele fizice continuă să fie pe primul loc în preferințe, însă și achizițiile online au crescut mult.

Trei sferturi dintre români estimează că în următoarele șase luni vor cheltui mai mult pentru alimente, îmbrăcăminte, produse de bricolaj (DIY) și călătorii, reiese din sondajul PwC Voice of Consumer 2024 pentru România. Unul dintre principalele motive pentru care se așteaptă să cheltuiască mai mult este inflația ridicată, pe care 74% dintre consumatorii din România o percep ca principala amenințare în următoarele 12 luni.

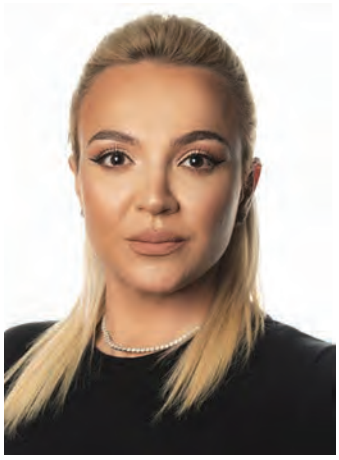

„În contextul inflaționist din ultimii ani, prețul rămâne în continuare cel mai important factor în decizia de cumpărare a consumatorilor români, urmat de impactul asupra sănătății și de cât de sustenabil este produsul respectiv. Mai mult, românii sunt mai deschiși la utilizarea tehnologiilor în comparație cu omologii lor din Europa Centrală și de Est și sunt tot mai atenți la protejarea datelor personale. Abordând aceste aspecte – de accesibilitate, personalizare, sustenabilitate și tehnologie –, companiile de retail pot crește gradul de fidelizare în rândul clienților lor, atât de necesar pe o piață extrem de competitivă“, a declarat Ruxandra Târlescu, Partener și Lider Consumer Markets PwC România.

Un raport calitate-preț mai bun și ofertele promoționale sunt caracteristicile cele mai apreciate de către consumatorii români atunci când aleg un produs, dar și de cei de la nivel global. Astfel, 46%, respectiv 39% din consumatori spun că reducerile, urmate de ofertele promoționale sunt principalele motive pentru care aleg să schimbe brandul cumpărat.

Totuși, în pofida presiunii prețurilor, aproximativ 5 din 10 consumatori își exprimă intenția de a cumpăra mai mult produse sustenabile.

Decizia de cumpărare este influențată în special de reclamele de pe rețelele sociale, arată peste 7 din 10 consumatori români, similar omologilor lor la nivel mondial. Cea mai populară aplicație de social media din România rămâne Facebook, în timp ce utilizatorii mai tineri preferă Instagram și TikTok.

În ceea ce privește canalele de vânzare, magazinul fizic rămâne popular, dar și cele online câștigă teren. Lunar, 36% dintre consumatorii români cumpără din magazinele fizice, dar procente apropiate, însemnând de 29% și, respectiv, 31%, fac cumpărături online pe PC sau smartphone. Varianta online este aleasă în special pentru achiziția de tehnologie, mobilier și produse de lux/designer.

Plata contactless este preferată de 44% dintre consumatorii români, peste nivelul înregistrat în ECE și la nivel global. Însă doar 28% dintre consumatorii români preferă tehnologia de self checkout, comparativ cu 34% în ECE și 38% la nivel global. Circa un sfert dintre consumatorii din România și de la nivel global ar prefera o experiență de magazin complet automatizată.

În cadrul sondajului Voice of Consumer 2024, PwC a chestionat 20.662 de consumatori din 31 de țări și teritorii, printre care și România. *(I.B.)*

Reglementarea Noilor Tehnici Genomice

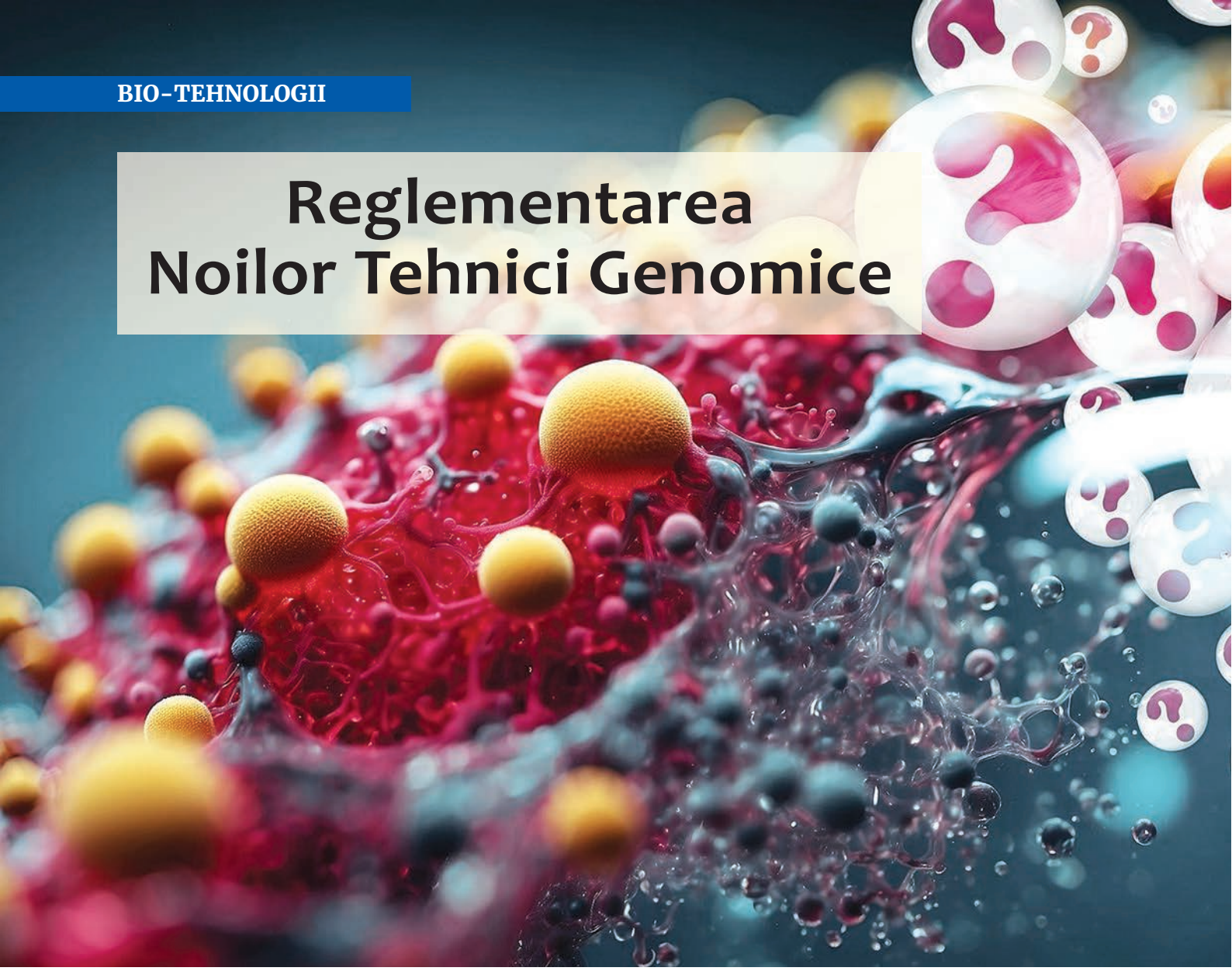

Pe 24 ianuarie, Comisia de Mediu a Parlamentului European a votat reglementarea Noilor Tehnici Genomice (NTG). Care este miza în propunerea de lege? Cum putem interpreta rezultatul? Scopul acestui proiect de lege este de a permite utilizarea mai flexibilă a Noilor Tehnici Genomice (NTG) în Uniunea Europeană (UE), aplicate plantelor, în special crearea de noi soiuri care sunt mai capabile să se apere împotriva bioagresorilor (insecte, boli, buruieni) și să se adapteze mai bine la schimbările climatice în teritoriile diverse din punct de vedere geografic ale Uniunii.

Aceste tehnici, dintre care cele mai promițătoare se încadrează în categoria de editare a genomului, generează modificări foarte ușoare (ștergerea unei baze, de exemplu) sau mai extinse (înlocuirea unei secvențe genetice mai mult sau mai puțin lungi). Cea mai populară tehnică NTG este CRISPR/Cas, care asociază o proteină cu un ghid ARN. Această tehnică este cea mai ușor și mai puțin costisitoare de implementat.

Un număr mare de țări din America, Asia și zona Pacificului au adoptat deja tehnologii NTG și au implementat reglementări specifice care simplifică considerabil procedurile de aprobare a produselor (care pot fi foarte costisitoare pentru producători). Ca urmare, noi soiuri pot fi aduse pe piață mai rapid și la un cost cu mult mai mic. Această tehnică se referă, în principal, la modificări ale genomului fără adăugarea de ADN străin.

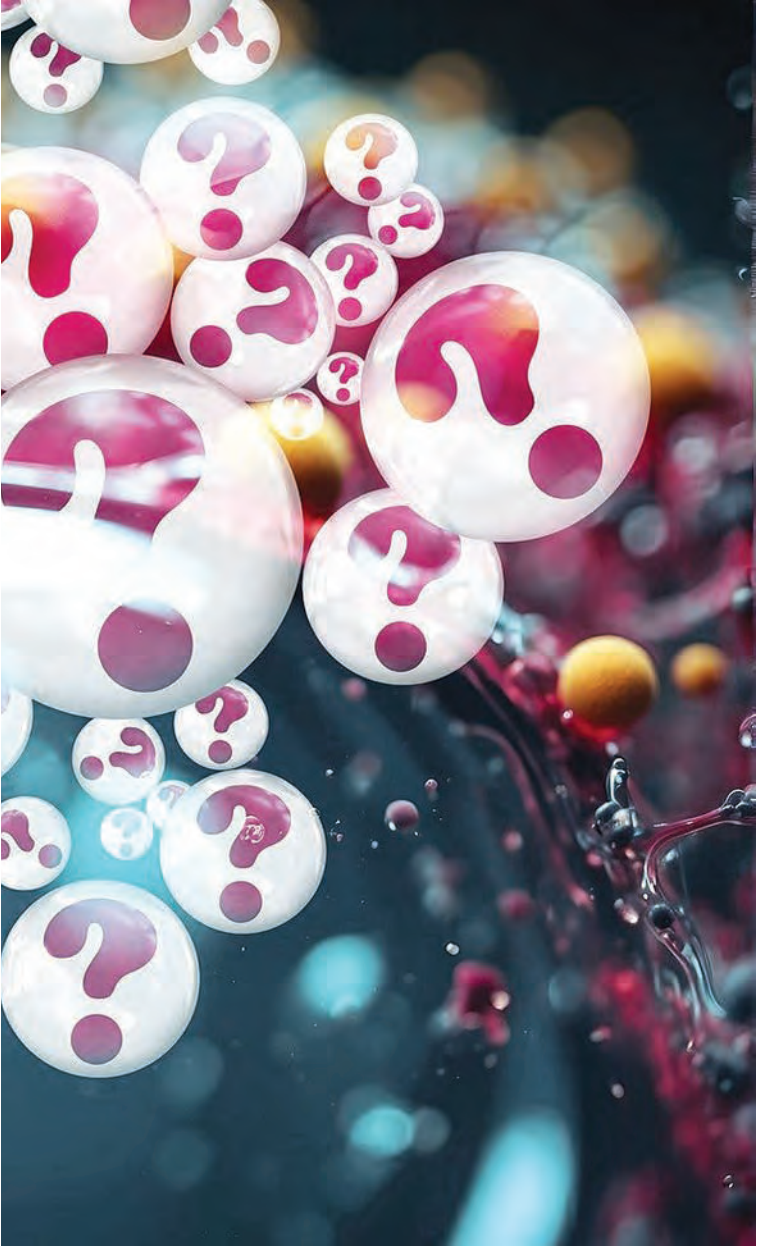

Uniunea Europeană, care trebuie să reglementeze produsele modificate genetic conform poziției definite prin Hotărârea Curții Europene de Justiție din 25 iulie 2018, nu poate aplica decât cu strictețe Directiva 2001/18 produselor NTG.

Această directivă a ucis agricultura biotehnologică în Europa! Și cu ajutorul mișcărilor militante de oponenți care au profitat, de exemplu, de înregistrarea parcelelor cultivate cu OMG impusă de reglementări pentru a distruge aceste câmpuri.

De altfel, prin revizuirea acestui regulament, prin autorizarea inovației biotehnologice în editarea genomului cu reglementări mai flexibile, este în joc suveranitatea agroalimentară a întregii agriculturi europene, având în vedere concurența globală acerbă.

SAM (Scientific Advice Mechanism), un grup de experți la nivel înalt care oferă consiliere științifică Comisiei Europene, a tras un semnal de alarmă în noiembrie 2018. O inițiativă europeană lansată în 2019 de un grup de studenți de la Universitatea Waneningen din Țările de Jos, care au analizat că viitorul lor ca agronomi și/sau directori în protecția mediului ar fi afectat. Acesta este motivul pentru care, încă din 2019, Consiliul Europei a solicitat Comisiei Europene să inițieze o procedură de revizuire a legii care s-ar aplica NTG-urilor.

Însă procedura europeană este greoaie și presupune mai multe etape: studii științifice ale laboratorului european JRC (Centrul Comun de Cercetare), propuneri de modificare a reglementărilor supuse anchetelor publice, dintre care unele au fost de fapt victimele hărțuirii cibernetice cu complicitatea deputaților Verzi ai grupului EELV/ALE care s-au opus acestei revizuiri. Deci, acesta nu numai că este un proces complicat, ci și unul care a făcut obiectul unui lobby intens și unor tehnici de obstrucționare sofisticate.

În cele din urmă, un proiect de regulament pentru NTG a fost înaintat Comisiei de mediu a Parlamentului European, prezidată de deputatul Renew Pascal Canfin, pentru validare. Au fost depuse peste 1.200 de amendamente. Următorul pas va fi un vot în sesiunea plenară a Parlamentului European, dacă comisia a dat o decizie pozitivă.

Acesta este într-adevăr cazul. Votul exprimat pe 24 ianuarie a dat 47 de voturi în favoarea reglementărilor propuse doar pentru anumite categorii de tehnici, cele cunoscute sub denumirea de NTG-1, faţă de 31 de voturi pentru menţinerea reglementărilor actuale (Directiva 2001/18) şi 4 abţineri.

Acest proiect de regulament revizuiește minimum Directiva 2001/18. Scutește de la această reglementare o singură categorie de plante transformate prin tehnicile NTG: cele considerate echivalente cu formele convenționale. Această categorie, cunoscută sub denumirea de NGT-1, este scutită de cerințele Directivei 2001/18, în timp ce legislația OMG-urilor se va aplica altor plante din categoria NGT-2 care nu îndeplinesc condițiile NGT-1.

Cercetarea asupra NGT-urilor a fost în mare măsură îngreunată în Europa de lipsa perspectivelor de piață. Grupurile internaționale de biotehnologie agricolă și de semințe și-au

relocat în mare măsură cercetările pe continentele americane (de nord și de sud) și asiatice, precum și în Marea Britanie odată cu Brexit-ul.

Este probabil ca acest nou regulament să ofere șansa unor programe de cercetare mici și limitate care să fie desfășurate în UE. Acest lucru va fi, totuși, important pentru căutarea de soluții adaptate suprafețelor agricole ale Uniunii pentru a face față agresiunii insectelor și bolilor, condițiilor de sol și celor climatice, cu dezvoltarea de noi soiuri/hibrizi cu calități îmbunătățite care nu necesită modificări majore ale genomului. De asemenea, trebuie subliniat că, în ceea ce privește proprietatea intelectuală, membrii comisiei au cerut interzicerea depunerii de brevete pentru aceste soiuri obținute prin NTG.

Despre distribuție, s-a votat în comisie că nu va exista etichetare obligatorie la nivel de consumator pentru produsele obtinute și comercializate din plante rezultate în urma NTG-1, dar că toate semințele de la plantele NTG trebuie să fie etichetate, precum și că trebuie să existe o listă publică online a tuturor plantelor NGT-1. Pentru NTG-2, etichetarea obligatorie, inclusiv a produselor, este obligatorie.

Deputații mai solicită ca, la șapte ani de la intrarea în vigoare a noilor reglementări, să se facă o evaluare a percepției societății asupra impactului noilor tehnici genomice asupra consumatorilor și producătorilor.

Trebuie remarcat faptul că această revizuire de reglementare a exclus aplicațiile pentru animale.

Criza agricolă din țările europene este legată în special de dirijismul de reglementare al UE și de transpunerea excesivă a legislației europene, care este însoțită de standarde, proceduri și controale exigente. Deși este necesară o anumită reglementare, deoarece este baza statului de drept pentru o societate armonioasă, nu ar trebui să devină o bătaie de cap pentru producători.

„Judecătorii activiști“, precum și juriștii și politicienii care au adesea cunoștințe științifice limitate și sunt „scufundați“ în oceanul media de dezinformare orchestrată își iau libertatea de a lua decizii legale nefondate.

Între fermieri și ecologiști, pozițiile sunt opuse. Fermierii vor să hrănească o planetă suprapopulată, ecologiștii vor s-o mențină locuibilă.

Dumitru Daniel BOTĂNOIU

Carmolimp vinde ciorbe și mâncare gătită de 400.000 de euro/lună

La 30 de zile de la demararea vânzărilor pe produsele proaspăt gătite din fabrica de mâncare și la 2 zile înainte de deschiderea oficială a platformei zizam.com pentru business to business, Carmolimp anunță livrări lunare de 400.000 de euro, pe contracte deja semnate. 50% din această sumă o reprezintă livrările pe litoral.

„Avem o problemă. În sensul că am depășit preconizările cu aproximativ 7 luni și facem eforturi să ținem pasul cu investițiile noi. Facem investiții de mărire a capacităților de producție. Volumele au fost mai mari pentru produsele cu care am început, așadar vom reuși să extindem gama cu alte 10 feluri suplimentate abia din 20 iulie.“ – Valentin Șoneriu, director general Carmolimp.

Mâncarea gătită a viitorului prinde aripi

Deși se așteptau la o creștere lentă, reprezentanții Carmolimp anunță o creștere accelerată. Primele produse gătite din fabrica de mâncare, livrate în ambalaje de unică folosință și gătite proaspăt, cu tehnologie de ultimă generație, pleacă în cantități de sute de tone din fabrica din Brașov către toată țara.

„Pornim ruta către Oradea într-o săptămână și cea către Galați în 2 săptămâni. Știm că produsele sunt foarte bune, le folosim chiar în casă la noi întrucât primele rețete aparțin chiar bunicii mele, dar sunt recunoscător pentru viteza cu care marile lanțuri de restaurante și hoteluri au înțeles avantajele multiple ale acestei metode unice de a optimiza costurile, dar mai ales de a păstra constante calitatea și gustul mâncării, la prețuri fără concurență în România“, afirmă directorul general Carmolimp.

Noile investiții în mâncarea gătită a viitorului și angajările, accelerate cu 6 luni

„Este un ritm alert. Mai alert decât ne așteptam. Și ne bucurăm pentru asta. Investim în noile linii și facem angajări, inclusiv pe posturi importante precum director de marketing sau ingineri. Avem încredere că toate se desfășoară în timp util, dar ritmul este mult mai accelerat decât ne așteptam. Cifrele menționate nu includ livrările în lanțurile noastre de restaurante“ adaugă Valentin Șoneriu.

CarmOlimp este, în prezent, unul dintre cei mai cunoscuți jucători din industria locală HoReCa. Compania brașoveană deține cea mai mare fabrică integrată de mâncare gătită. *(I.B.)*

9 din 10 români consideră mâncarea gătită acasă mai sănătoasă

Gătitul acasă rămâne o practică des întâlnită în multe gospodării din România. 76% dintre români sunt de părere că acest obicei nu va dispărea în următorii 20 de ani, arată studiul „Cum se raportează românii la gătit", realizat de iVox și Agricola. Cu toate acestea, datele confirmă că bărbații se implică mai puțin în activitățile de gătit ale unei familii în comparație cu femeile.

Conform cercetării realizate în luna iunie 2024, peste 80% dintre români au declarat că mâncarea gătită acasă este mai gustoasă decât cea cumpărată, în timp ce mai puțin de 19% apreciază mâncarea cumpărată ca fiind la fel de bună ca cea pregătită în casă. Referitor la specificul preparatelor, românii preferă să gătească rețete tradiționale (88%), urmate de specialități din bucătăria internațională (35%) și de preparate vegane sau vegetariene (11%).

„La Agricola suntem păstrătorii tradițiilor și ai gusturilor de altădată. Așadar, apreciem preferința românilor pentru gătitul acasă și ne bucurăm că avem ocazia să le oferim produse de cea mai bună calitate, cu care pot pregăti simplu și rapid rețete gustoase, dar adaptate vremurilor în care trăim. Ne dorim ca gătitul să nu mai fie perceput ca o activitate dificilă sau care consumă mult timp. Cu ingredientele potrivite, fiecare poate deveni chef în propria

bucătărie, iar gătitul se transformă astfel într-o activitate incluzivă, la care participă toți membrii familiei“, a declarat Cristian Călin, managerul de Relații Publice și Comunicare al grupului Agricola.

Gătitul rămâne... feminin

Peste 90% dintre români au declarat că, în familiile din care provin, mamele erau cele care se ocupau de gătit și de asigurarea meselor. Peste 28% dintre femei își amintesc că în copilărie și în adolescență erau implicate în mod frecvent în activitățile legate de prepararea meselor, comparativ cu 17% dintre bărbați. Deși în copilărie părinții nu îi implicau cu regularitate în activitățile din bucătărie, în prezent aproape 95% dintre români afirmă că un copil are de câștigat dacă participă la sarcinile ce țin de prepararea mesei, indiferent dacă este fată sau băiat.

25% dintre femeile chestionate în studiu au afirmat că se ocupă de gătit zilnic, față de doar 18% dintre bărbați. În timp ce 8% dintre bărbați nu gătesc deloc pe parcursul unei săptămâni, procentul femeilor din aceeași categorie este de doar 2%. Referitor la expertiza în bucătărie, femeile consideră că au un nivel avansat de competență (32%), respectiv intermediar (52%), în comparație cu bărbații care doar 16.5% se declară avansați și 48% intermediari.

„Cu numeroase implicații emoționale, familiale, economice, socio-culturale și de sustenabilitate de mediu, gătitul acasă va rămâne o practică comportamentală complexă, stabilă în timp, fiind strâns legată de nevoi universal umane de siguranță emoțională, confort, predictibilitate și stabilitate, împlinire și utilitate personală, apartenență familială și culturală. Cu toate acestea, faptul că femeile sunt în continuare responsabile de această activitate reflectă o societate cu caracteristici tradiționale din perspectiva rolurilor și sterotipurilor de gen, a dinamicilor familiale și așteptărilor culturale. Femeilor din România le-au fost istoric atribuite rolurile tradiționale de îngrijire a gospodăriei, gătit și creștere copii. Chiar și în prezent, în medii urbane și educate, poate fi încă identificată așteptarea ca femeile să preia cu prioritate aceste responsabilități domestice, adesea la pachet cu roluri profesionale și educaționale complexe.

În familiile în care copiii asistă în procente atât de semnificative la realități domestice, inclusiv gătitul, gestionate aproape în exclusivitate de femei, probabilitatea internalizării acestor roluri și perpetuarea acestor stereotipuri de gen este una foarte ridicată. Astfel, așteptările gender specifice sunt transmise de la o generație la alta, chiar dacă, din perspectiva dezvoltării profesionale și a independenței financiare, tot mai multe femei au generat salturi semnificative, făcând dovada unor resurse de dezvoltare profesională, economică și educațională, cu nimic diferite calitativ de cele ale bărbaților“, explică Diana Stănculeanu *(foto)*, psihoterapeut, specialist în sănătatea emoțională a copilului și a familiei.

Sănătatea, pe primul loc

Cele mai importante motive pentru care românii aleg să gătească acasă sunt sănătatea (87%) și reducerea cheltuielilor (75%). Gătitul acasă este văzut și ca o modalitate de a petrece timp cu familia și de a îmbunătăți relațiile (51%), de a dezvolta creativitatea (36%) și de relaxare (38,5%).

Deși românii asociază gătitul cu sentimente pozitive precum bucurie (52,7%), iubire (39%) și relaxare (52%), cei mai mulți consideră că lipsa timpului (64%) și oboseala (48%) sunt factorii care îi împiedică să gătească mai des.

La începutul acestui an, Agricola a dat startul unei noi campanii de comunicare sub genericul „bucătari necelebri“, o „odă“ adresată bucătarilor de acasă: mamelor, bunicilor, taților, mătușilor și tuturor celor care muncesc în bucătărie, după orele de serviciu, pentru a le oferi celor dragi cele mai gustoase preparate, pregătite cu multă dragoste, devotament și, evident, cu cele mai bune ingrediente.

Studiul despre obiceiurile de gătit ale românilor a fost realizat de iVox la solicitarea Agricola, în perioada 4-17 iunie 2024. Sondajul a fost aplicat pe un eșantion de 1.105 persoane, bărbați și femei, din mediul urban și rural. Studiul este reprezentativ la nivel național.

(I.B.)

Evoluţii pe piaţa de capital

România, cel mai mare exportator de cereale din UE în primele săptămâni ale sezonului

În primele două săptămâni din sezonul 2024/25, Uniunea Europeană a exportat o cantitate de 788.201 de tone de grâu moale, în scădere cu 48% faţă de cantitatea de 1,5 milioane de tone exportată în perioada similară a sezonului anterior, transmite Reuters preluat de Agerpres.

Astfel, în perioada 1-14 iulie 2024, România a fost cel mai mare exportator de grâu moale din UE, cu o cantitate de 286.450 de tone, urmată de Germania (80.410 tone), Lituania (75.002 tone), Franţa (73.316 tone) şi Letonia (70.762 de tone).

De asemenea, în primele două săptămâni ale sezonului 2024/25, blocul comunitar a exportat o cantitate de 409.546 de tone de orz, în scădere cu 42% faţă de perioada similară a sezonului 2023/24, precum şi o cantitate de 47.927 de tone de porumb, în scădere cu 39% în ritm anual.

Atât la orz cât şi la porumb, România a fost cel mai mare exportator din UE, în condiţiile în care a exportat 371.406 de tone de orz şi 36.844 de tone de porumb în primele două săptămâni ale sezonului agricol care a început la 1 iulie 2024.

În schimb, pe partea de importuri, datele Comisiei Europene arată că importurile UE de grâu moale au crescut cu 71% în ritm anual, până la 292.703 de tone, în timp ce importurile de porumb au crescut cu 21% până la 903.946 de tone.

În rândul statelor membre, Spania a fost cel mai mare importator de grâu din UE la începutul sezonului 2024/25, cu 198.892 de tone. De asemenea, Spania a fost şi cel mai mare importator de porumb din UE, cu 449.789 de tone importate în perioada 1-14 iulie 2024.

Prețul grâului, orzului și rapiței în România sezonul 2024

Față de sezonul trecut, dintre cele 3 culturi, doar rapița are un preț mai bun. Puteți vedea evoluția în imaginea de mai jos:

Prețul la grâu și orz a fost destul de bun la începutul lunii iunie, dar de atunci a scăzut simțitor.

Nivelul prețului a căzut atât pe baza prețurilor FOB din Marea Neagră, cât și corelat cu ce s-a întâmplat pe bursa MATIF Paris.

Vezi graficul cu evoluția din piața fizică din Constanța versus piața futures de la bursa pariziană.

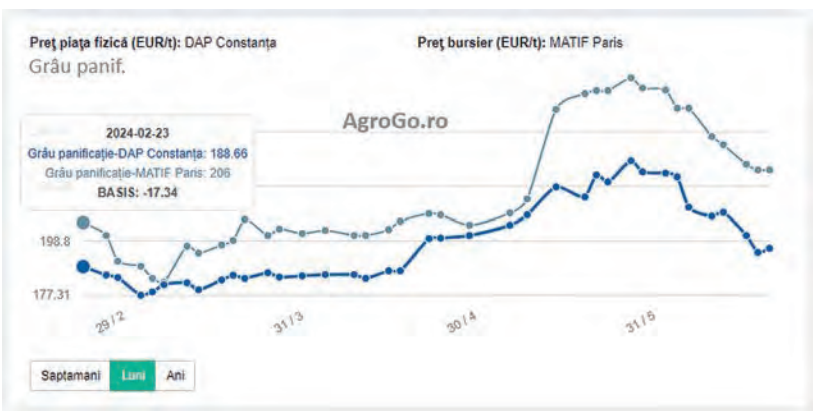

Diferența dintre prețul bursier și cel local este acum de cca 30 euro/t, destul de mare, dar o diferență obișnuită pentru perioada de recoltare (anul trecut am avut valori similare, chiar mai mari în iulie).

Dată fiind volatilitatea acestor prețuri în această perioadă, pentru decizii inspirate și informate vă recomandăm să verificați prețurile frecvent.

Pagini realizate cu sprijinul AgroGo.ro
Bogdan PANŢURU

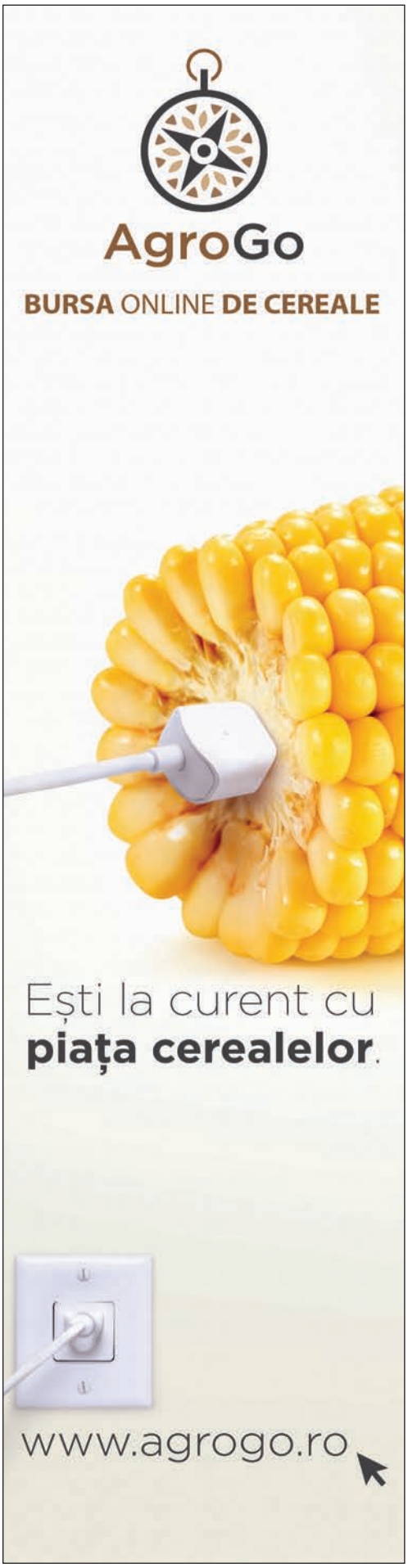

Noi tehnologii IT&C

DRUID lansează împreună cu BVB asistentul virtual

Compania românească DRUID lansează împreună cu Bursa de Valori București (BVB) prima versiune a asistentului virtual Q, soluție digitală bazată pe Inteligență Artificială, pentru a răspunde întrebărilor celor care vor să afle mai multe despre piața de capital și investițiile la bursă.

DRUID lansează împreună cu Bursa de Valori București asistentul virtual care răspunde la întrebări despre piața de capital

„Acest proiect își propune să devină, într-un orizont de timp de aproximativ un an, o resursă importantă și cuprinzătoare cu informații cât mai relevante despre investițiile la bursă“, se arată într-un comunicat al DRUID.

Asistentul virtual Q poate fi accesat de pe site-ul bursei, www.bvb.ro, este disponibil doar în limba română și este capabil în acest moment să răspundă la o serie de întrebări des întâlnite: modalitatea de deschidere a unui cont de tranzacționare, lista intermediarilor, informații de bază despre companiile listate și noțiuni de bază despre bursă.

Asistentul virtual este în prezent în stadiul de învățare progresivă, astfel încât utilizatorii sunt încurajați să îi adreseze cât mai multe întrebări, pentru ca acesta să înțeleagă nevoile pe care le au la nivel informațional. Fiind în proces de învățare, este posibil ca asistentul Q să nu ofere răspunsuri în totalitate precise. Ulterior, răspunsurile oferite de Q vor fi verificate de o echipă dedicată pentru acuratețe și pentru îmbunătățirea procesului de învățare.

Colaborarea dintre Bursa de Valori București și DRUID reprezintă o nouă etapă în procesul de digitalizare a interacțiunii cu investitorii, demarată deja la nivelul pieței locale de capital. Q reprezintă o sinteză ingenioasă între tehnologia NLP a DRUID și abilitățile de înțelegere a limbajului oferite de integrarea cu ChatGPT prin Microsoft Azure. *(I.B.)*

Talon pentru abonament – 2024

Firma/persoana solicitantă .....
Cod fiscal (CNP) ..... **Reg. com.** .....
Localitatea ..... **str.** ..... **nr.** ..... **bl.** .....
sc. ..... **et.** ..... **sect./jud.** .....
Banca..... **Cont** .....
Am achitat suma de ..... **RON, prin mandatul poştal/ordinul de plată nr.** ....., **din data de** .....,
reprezentând contravaloarea unui număr de ..... **abonamente, pe timp de** ..... **luni, respectiv perioada** ..... **anul** .....

Data ..... *Semnătura (ştampila)* .....

Publicaţia este lunară, respectiv 12 apariţii pe an. Preţul unui exemplar este de 25 lei (inclusiv TVA), al unui abonament pe 12 luni – 300 lei (inclusiv TVA). Abonamentele se pot contracta prin poştă sau la redacţie. Contravaloarea abonamentelor va fi depusă în contul SC ALT PRESS TOUR SRL – RC J40/12960/22.07/2005, cod fiscal RO 17809627, COD IBAN RO30RZBR0000060006822736 – deschis la RAIFFEISEN BANK, Bucureşti, Agenţia Lujerului – sau la Trezoreria sectorului 6, COD IBAN RO11TREZ7065069XXX004639. Pe mandatul poştal/ordinul de plată este absolut necesară specificaţia: „Abonament – Lumea Satului“, adresa şi datele de contact ale abonatului, inclusiv codul fiscal pentru societăţi comerciale, respectiv codul numeric personal pentru persoane fizice.

Suntem înscriși în Sistemul Electronic de Achiziții Publice (SEAP)
• pentru ziare, reviste, periodice – Cod CPV 22200000-2 **• pentru Servicii de Campanii de Publicitate – Cod CPV 79341400-0**

Relaţii suplimentare pot fi obţinute la sediul redacţiei: str. Moineşti nr. 12, Bl 204, Sc. A, Ap. 4, sector 6, Bucureşti
Tel./fax: (021)311.37.11. Pentru corespondenţă: OP 16 CP 39

DOMENIILE
OSTROV
1947

FACEBOOK / INSTAGRAM
@DOMENIILEOSTROV.RO

DOMENIILEOSTROV.RO

Tractor John Deere 5075E

Putere, eficiență, fiabilitate !

- ✓ Motor John Deere de 2.9 L
- ✓ Transmisie John Deere PowrReverser 24F/12R
- ✓ Acționare electrică a tiranților
- ✓ Design ergonomic al cabinei + Aer Condiționat
- ✓ Scaun cu suspensie pneumatică
- ✓ Compatibil cu încărcătorul frontal John Deere H240
- ✓ Creșterea productivității și a eficienței
- ✓ Fiabilitate dovedită
- ✓ Mediu de lucru confortabil pentru operator
- ✓ Durată lungă de viață și costuri reduse de întreținere
- ✓ Potrivit pentru o gamă largă de lucrări agricole

Cu reputația sa de calitate și performanță, tractorul John Deere 5075E este o alegere de încredere pentru fermierii care caută un tractor fiabil pentru toate aplicațiile din fermă.

Pentru detalii contactați-ne la **0373 800 222** sau prin reprezentantul zonal IPSO Agricultură.

*Ofertă supusă unor termene și condiții, valabilă în limita stocului disponibil, până la 31 octombrie 2024

JOHN DEERE

NOTHING RUNS LIKE A DEERE